

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

OVER HET HANDELS- EN AMBACHTSREGISTER

Twee wetten zullen kortelings diepgaand inwerken op het zaakvoerend gedeelte der Belgische bevolking. We bedoelen de wet van 3 juli 1956 (Belg. Stsbl. 25 juli 1956) over de *Hervorming van het handelsregister* en de wet van 28 februari 1958 (Belg. Stsbl. 24-25 Maart 1958) over de *Oprichting van het Ambachtsregister*. De eerste wet zal van kracht worden op een datum, welke nog door de Koning dient bepaald, de tweede werd reeds van kracht en de belanghebbenden zullen zich in orde moeten stellen vóór 25 September 1958.

I. Groei der Hervorming

In brede kringen werd gedurende ruim vijftien jaar gestreefd naar de totale hervorming van het handelsregister, ingesteld bij de wet van 30 mei 1924. Van parlementaire zijde werd een baanbrekend initiatief genomen en werd een Commissie ingesteld, met de studie van het vraagstuk belast. Deze Commissie werkte gedurende twee jaar aan de voorbereiding van een wetsontwerp, dat gedurende de parlementaire zitting van 1952-1953 bij de Senaat werd ingediend (doc. n° 142). Bij de ontbinding van het parlement werd bedoeld ontwerp ten dode opgetekend op de lijst van de ontwerpen, welke als vervallen dienden beschouwd. De wet van 14 januari 1955 inzake de gevolgen der kamerontbinding maakte het ontwerp van 1953 terug geldig. Aldus kon in de loop van de zitting 1955-1956 het ontwerp terug worden besproken, geamendeerd en verzonden. Men hield hierbij natuurlijk rekening met de vroegere wetsvoorstellen, amendementen, commissie-verslagen, alsook met het advies van de Raad van State (1). Ook het invoeren van een register voor ambachtslieden werd sedert lang verlangd. Het ontwerp (doc. n° 354) werd echter slechts ingediend op 20 september 1956, dus een paar maand nadat de wet op het handelsregister was gestemd. De wet op het ambachtsregister is het logisch gevolg van de wet op het handelsregister (1).

Deze beide hervormingen moeten tenslotte worden beschouwd in het licht van de wet van 3 juli 1956 (Belg. Stsbl. 25 juli 1956), houdende de wijziging van *Titel II*, Boek I, van het Wetboek van Koophandel (Wet van 15 December 1872), waardoor het begrip « *koopman* » werd veranderd.

Dit drieluik van wetten zal het voorwerp uitmaken

van de bondige algemene bespreking welke hierna volgt.

II. De voornaamste redenen der hervorming.

De wetgever van 1924 heeft het handelsregister gewild als het officieel repertorium van alle handelszaken, waarin een aantal inlichtingen nopens de handelaars en hun activiteit systematisch zouden samengeordend worden. Dit repertorium zou de identificatie der handelsondernemingen en de openbaarheid van de handel moeten verzekeren, door de vereiste bekendheid te geven, hoofdzakelijk in het belang van de handelaars, zelf, aan de vermeldingen, in de inschrijving voorkomend (zoals hun huwelijksvoorwaarden, het maatschappelijk doel, de identiteit der verantwoordelijke personen, de handelsnaam, etc.) (2).

Spijts de verwachtingen van de wetgever en niettegenstaande de hervormingen van de wet van 9 maart 1929, is het handelsregister niet uitgegroeid tot de betrouwbare en volledige bron van inlichtingen, waartoe het aanvankelijk voorbestemd werd.

Hoe kon het ook anders ?

De kiem van de mislukking lag reeds besloten in de tekst zelf van de wet.

A. Beperkte inschrijvingsplicht.

De begripsomschrijving van de personen, welke tot de inschrijving gehouden waren, heeft het aantal inschrijvingsplichtigen op zonderlinge wijze beperkt (3).

Ingevolge de bepaling, welke het wetboek van koophandel voor het woord *koopman* geeft, vielen zeer veel personen, welke nochtans een economische bedrijvigheid aan de dag legden, niet onder de toepassing van de wet. We denken hier voornamelijk aan sommige ambachtslieden, welke naast hun arbeid, eveneens goederen leveren, alsook aan bepaalde personen, welke hun beroep maken van de exploitatie van onroerende goederen. Aldus ontsnapte een aanzienlijk gedeelte van de zaakvoerende bevolking aan de verplichting een inschrijving te nemen in het handelsregister. Dit werd de oorsprong van de zgn. « *zwarte arbeid* ». Talrijke ambachtslieden voerden een ongelijke concurrentie tegen regelmatig gevestigde handelaars. Deze laatsten alleen werden getroffen door een reeks verplichtingen, waaraan de eersten niet onder-

worpen waren (boekhouding, belasting, sociale lasten, kindertoeslagen, etc.).

B. Ondoelmatige sancties.

De wetgever van 1924 had het overbodig gevonden strafsancties te voorzien tegen de personen, welke zich aan de inschrijvingsverplichting zouden onttrekken. In dit opzicht is volgende passus uit de memorie van toelichting bij de wet van 1924 merkwaardig:

» De koopman of firma, die weigeren zou zich in » alle oprechtheid te doen kennen door inschrijving in » het handelsregister zou in de ogen van de ernstige » handelslieden alle aanzien verliezen. Het gevaar » dat die weigering zijn krediet zou aan het wankelen » brengen, is voor de koopman reeds een sanctie die » op zichzelf wellicht doeltreffender is dan alle » andere dwangmaatregelen welke trouwens tegen » onze nationale overtuigingen indruischen. »

Spijtig heeft de geschiedenis aangetoond dat deze zgn. « morele sanctie » weinig doeltreffend heeft ingewerkt op het geweten van sommige handelslieden.

Bij de wet van 9 maart 1929 werden een paar burgerlijke sancties ingevoerd, met name: de onontvankelijkheid van een eis, gegrond op een handelsverrichting (art. 12) en het verbod voor de overheid om koopmansboeken te viseren van personen, welke niet in het register waren ingeschreven (art. 11).

Deze en andere partiële hervormingen van de wet van 1929 hebben niet kunnen beletten, dat het handelsregister een fatale ondergang tegemoet ging. Uit een verslag van de Hoge Raad van de Middenstand is gebleken, dat een overgroot gedeelte der handelaars verzuimden hun inschrijving te nemen, te wijzigen of aan te vullen. Daarenboven zouden velen ingeschreven blijven niettegenstaande ze ofwel lang overleden waren, ofwel geen handelsactiviteit meer uitoefenden.

Tegenover de ernst van zulke wanorde moest eens de naïeve opvatting van de wet van 1924 bezwijken.

C. Gebrek aan centralisatie.

Het belangrijkste bezwaar tegen de oude wetgeving was echter het gebrek aan eenheid van informatie.

De diverse inlichtingen, in elk inschrijvingsformulier vervat, werden lokaal op de betrokken griffies bewaard. Er ontbrak een schakel tussen de verschillende plaatselijke registers en er bestond geen uitwisseling van inlichtingen tussen de overheidslichamen en de handelsregisters. Dit tekort aan centralisatie had tot gevolg, dat de gegevens van een lokaal register vaak onvolledig waren en niet met de werkelijkheid overeen kwamen. De belanghebbenden konden zich daarenboven nooit volledig documenteren over de toestand van een handelaar. Ten slotte kon de overheid onmogelijk een overzicht verwerven over de menigvuldige aspecten van het handelsleven en van het volksdeel, in de handels- en ambachtelijke bedrijvigheid ingeschakeld. Vooral deze laatste overweging van algemene statistiek en dokumentatie, was van overwegende invloed op de wetgever, om het handelsregister aan een grondige hervorming te onderwerpen. De staat streeft steeds meer naar centralisatie en wil het handelsregister een bruikbaar instrument maken voor de algemene leiding van de nationale economie en voor het doorvoeren van bepaalde sociale maatregelen in de sector van de kleinhandel.

III. De voornaamste hervormingen.

A. Verruiming der inschrijvingsplicht.

Om het handelsregister te kunnen openstellen voor

een ruimer gedeelte der zaakvoerende bevolking, bleek het nodig het begrip « koopman » van Boek I, Titel I, van het Wetboek van Koophandel te verruimen. De wet van 3 juli 1956, houdende de wijziging van het Wetboek van Koophandel (art. 1 en 2), werd dan ook gelijktijdig gestemd met deze over het handelsregister.

Vooraan moeten als « kooplieden » worden beschouwd zij die daden stellen, bij de wet daden van koophandel genoemd, en daarvan hoofdzakelijk of aanvullend hun beroep maken (art. 1). Daarenboven bestempelt de nieuwe wet als daad van koophandel: « elke levering van hoofdzakelijk materieel werk, gedaan uit hoofde van huur van diensten, zodra zij, zelfs op bijkomstige wijze, gepaard gaat met levering van koopwaar »; alsmede « elke verbintenis van kooplieden, om het even of ze slaat op onroerende of roerende goederen »; alsook « elke aankoop van handelsfonds om het te exploiteren » en tenslotte nog « elke manufactuur- of fabrieksonderneming, zelfs wanneer de ondernemer slechts de voortbrengselen van zijn eigen zaak verwerkt ».

Het is van belang te onthouden, dat voortaan elke handelswerkzaamheid, zelfs een « aanvullende », uitgeoefend naast een ander beroep, een daad van koophandel is, van zodra deze gepaard gaat met levering van koopwaar. Evenzeer is het van belang te noteren, dat voortaan als daad van koophandel te beschouwen is, elke verhuring van diensten, van zodra deze gepaard gaat met levering van koopwaar.

Door deze beide hervormingen worden immers een groot aantal ambachtslieden geassimileerd aan kooplieden. In parlementaire kringen en in de Bijzondere Commissie heeft er een langdurig meningsverschil bestaan over deze hervorming. Sommigen wilden alle ambachtslieden gelijkgeschakelen met de kooplieden. Anderen waren van mening, dat men voorlopig de gelijkgeschakeling moest beperken tot de ambachtslieden, die rechtstreeks hun diensten verhuren aan de verbruikers en daarenboven koopwaar leveren. Deze laatste opvatting heeft gezegevierd op de eerste.

Door deze hervorming beoogt men te reageren tegen de beruchte « zwarte arbeid ». Talrijke ambachtslieden voeren nl. een ongelijke strijd en een ongeoorloofde concurrentie tegen regelmatig gevestigde en ingeschreven handelaars. Deze laatsten alleen worden getroffen door een reeks overheidsmaatregelen en moeten zich onderwerpen aan allerhande dwingende regelingen. Er zijn ambachtslieden, welke na hun werkuren meer bijverdiensten boeken, dan gevestigde handelaars. Ingevolge de jongste hervorming zullen voortaan bijvoorbeeld als handelaar beschouwd worden: de haarkapper, die zeep of Keuls-water levert; de tuinier, die knollen levert; de naaister, die stof en knopen levert; zelfs indien deze personen gedurende de dag in functie van een arbeidscontract bij een werkgever in dienst genomen zijn. Al deze personen zullen zich dus moeten laten immatriculeren in het handelsregister. Het aantal personen, welke de verplichting zullen hebben zich in het handelsregister te laten inschrijven, werd aldus aanzienlijk uitgebreid. Men raamt het aantal inschrijvingen, ingevolge de nieuwe wetgeving, op ruim 700.000 en de kosten hieraan verbonden, voor het inrichten der inschrijvingen, op 12 à 15 miljoen frank.

Reeds bij de bespreking in de Senaat van het wetsontwerp op het handelsregister, liet men voorzien, dat binnen afzienbare tijd alle ambachtslieden (dus ook dezen die geen koopwaar verkopen) aan de inschrijvingsverplichting zouden onderworpen worden. De maatregelen door de nieuwe wet op het handels-

register genomen, volstaan immers niet om ten volle het beoogde doel te bereiken en de gedachte « zwarte arbeid » voorgoed uit te roeien. Wegens de inkrimping van de arbeidsduur heeft dit gevaar nog ruimere omvang genomen. De arbeiders hebben nog meer vrije tijd en kunnen hun sluikarbeid nog beter uitoefenen en organiseren. Velen zien in de bloei van deze sluikarbeid een bedreiging voor een gezond handelsleven, daar deze in voordeliger omstandigheden kan uitgeoefend worden dan de erkende arbeid. Iedere arbeid zou moeten openlijk uitgeoefend kunnen worden, opdat iedereen op volkomen voet van gelijkheid zou kunnen werken. Om al deze redenen werd gedurende de parlementaire zitting van 1955-56 een wetsontwerp ingediend, strekkende tot oprichting van het *Ambachtsregister* (1). De wet werd gestemd op 28 Februari 1958 en dient beschouwd te worden als een logisch uitvloeisel van de wet op het handelsregister. De nieuwe wet verbiedt in de toekomst een ambacht uit te oefenen, zonder vooraf te zijn ingeschreven in het ambachtsregister. Door gewone of zuivere ambachtsman moet verstaan worden, hij die gewoonlijk, zelfs als bijberoep, krachtens een contract van huur van diensten, een hoofdzakelijk met de handen verrichte arbeid levert, voorzover daarmee *geen levering van waren* gepaard gaat. Dit register zal worden gehouden door de zorgen van de gemeenten, welke moeten instaan voor het verlenen der inschrijving en het aanbrengen van wijzigingen en doorhalingen. Het centraal ambachtsregister zal, zoals trouwens het centraal handelsregister, door de Minister van Middenstand worden gehouden.

Voortaan zal dus de zaakvoerende en werkende bevolking van ons land ingedeeld zijn in drie welomschreven categorieën :

- 1) de personen welke hun werk verhuren aan een patroon en voor dezès rekening werken (bediendencontract; arbeidscontract; huispersoneel);
- 2) de personen welke hun diensten aan derden verhuren voor eigen rekening, zonder evenwel koopwaren te leveren (zuivere ambachtslieden);
- 3) de personen, bedoeld in het Wetboek van Koophandel van 15 December 1872, hervormd door de wet van 3 Juli 1956 (kooplieden).

B. Strenges sancties.

We hebben er reeds op gewezen, dat de ondoelmatigheid van de wet van 1924 door de meesten wordt toegeschreven aan het gebrek van strenge sancties.

De nieuwe wet verzwaarde daarom enerzijds de bestaande burgerlijke sancties en voerde anderzijds een aantal strafrechterlijke maatregelen in.

a) De burgerlijke sancties :

Reeds in 1929 werden een paar burgerlijke sancties ingevoerd, door artikel 12 van de wet van 9 maart 1929, waardoor artikel 1 van de wet van 30 mei 1924 werd aangevuld.

Ondermeer werd bepaald, dat elke eis van een koopman, gegrond op een handelsverrichting als niet-ontvankelijk moest worden afgewezen, indien deze koopman geen inschrijving had genomen in het handelsregister. Deze grond van niet-ontvankelijkheid kon worden weggenomen door een inschrijving hangende het geding.

Door de jongste wet van 1956 werd deze sanctie gehandhaafd, doch versterkt. Ze schrijft inderdaad voor dat de eis van rechtswege on-ontvankelijk dient verklaard, indien op de dag, waarop hij werd ingeleid, geen inschrijving in het handelsregister bestond. Deze grond van niet-ontvankelijkheid kan niet meer worden

weggenomen door een inschrijving in de loop van het geding. De dagvaarding moet eveneens het inschrijvingsnummer vermelden. Doch de nietigheid, welke uit dit gebrek voortspuit, kan worden weggenomen door het bewijs van het bestaan der inschrijving op de dag der inleiding.

b) De stafsancities :

De nieuwe wet voerde een reeks wanbedrijven in, waarop al de bepalingen van het strafwetboek van toepassing zijn. Er kunnen boeten, en zelfs gevangenisstraffen worden uitgesproken, voor allerhande gekwalificeerde inbreuken op de plicht van inschrijving, wijziging en doorhaling. In één enkel geval kan zelfs de handelszaak worden gesloten.

Bij dit alles valt de zware gestrengheid op van de nieuwe wet, welke op dit punt scherp contrasteert met de oude. Met een zeker heimwee denken we terug aan de goedaardigheid van de wetgever van 1924, die vrijwel naïef verklaarde « dat dwangmaatregelen indruisen tegen onze nationale overtuigingen » en dat de morele afkeuring van de eerlijke handelaar op zichzelf een sanctie zou zijn voor de oneerlijke koopman.

Nu ontbreekt voorzeker de « stok » niet.

Doch men kan zich afvragen of hij de onregelmatige handelaars voldoende zal afschrikken, tenware men een leger controleurs zou uitzenden om de inbreuken op te sporen en te verbaliseren. Zoniet dreigt het gevaar, dat deze wet het spoor volgt van zovele andere reglementeringen, op het economisch vlak genomen, en dat ze voor de eerlijke burger een aanvullende last betekent, terwijl de sluikhandelaar haar schokschouderend voorbijgaat. Het theoretisch belang van strenge maatregelen kan echter niet betwijfeld worden.

De nieuwe wet op het ambachtsregister houdt eveneens een reeks strafbepalingen in, evenwel minder zwaar dan in de voorgaande wet op het handelsregister. Over de naleving der wet zal moeten gewaakt worden door niet alleen alle officieren van rechterlijke politie, rijkswacht en gemeentepolitie, maar ook door de controleurs en inspecteurs van Economische Zaken en van Middenstand.

De toekomst zal de doelmatigheid van deze maatregelen moeten bewijzen.

C. Het centraal handelsregister. — Het centraal ambachtsregister.

Een andere merkwaardige hervorming, door de nieuwe wet ingevoerd, is de instelling van het *centraal handelsregister* (artikel 22).

Het centraal register is een nationaal repertorium van alle handelaars van het Rijk, waarin alle inschrijvingen, welke in alle plaatselijke registers voorkomen, alsmede alle wijzigingen, verbeteringen en doorhalingen, van bedoelde inschrijvingen, samengebracht worden.

Dit nationaal repertorium zal aangelegd en bijgehouden worden door de Minister van de Middenstand. Het kan inderdaad moeilijk worden betwist, dat deze aangelegenheid valt onder de bevoegdheid van het departement van de Middenstand, daar het merendeel der personen, die hun inschrijving in de plaatselijke registers moeten nemen, tot de middenstand behoort. De waardevolle inlichtingen, welke in dit centraal register zullen verzameld worden, zullen trouwens ten dienste komen aan de middenstand.

Om deze redenen werd de verantwoordelijkheid van het centraal handelsregister dan ook opgedragen aan de Minister van de Middenstand, nadat men haar aanvankelijk had willen opdragen aan de Minister van

Economische Zaken. Dit laatste standpunt was eveneens te rechtvaardigen, aangezien de instelling van het centraal register klaarblijkelijk ingegeven werd met het oog op de economische reglementering van de distributiesector. Deze sector stelt inderdaad ernstige problemen voor de overheid, welke niet kunnen opgelost worden zonder juiste gegevens nopens de factoren der distributie en nopens het aantal daarbij betrokken personen. De maatregelen, welke zullen kunnen afgeleid worden uit deze gegevens, zullen evenwel de middenstand rechtstreeks treffen, zodat het eerste standpunt daardoor evenzeer verrechtvaardigd wordt.

Het centraal register moet worden gevormd door middel van één exemplaar van alle inschrijvingen, in de lokale registers bewaard. Wanneer deze inschrijvingen naderhand worden verbeterd of doorgehaald, moet het centraal register telkens in overeenstemming worden gebracht met het plaatselijk. De ambtenaren van de burgerlijke stand moeten aan het centraal handelsregister een eensluidend afschrift overmaken van elke overschrijving van een vonnis van echtscheiding van de echtgenoten, waarvan één handelaar is. De Referendaris (of de Griffier) moet anderzijds elk vonnis of arrest van doorhaling, dat in kracht van gewijsde is gegaan, aan het centraal register overmaken. Het centraal handelsregister functioneert als bemiddelaar tussen de verschillende betrokken plaatselijke registers.

De voordelen van een centraal register zijn onbetwistbaar groot. Aan de statistiek zal het zonder twiffel ten goede komen, daar de meest diverse inlichtingen aangaande de distributie-sector zullen gencentraliseerd worden en tot grondslag dienen voor vruchtbare economische en sociale studiën. De wetgever zal over een aanzienlijke dokumentatie beschikken en zal kunnen oordelen over de wenselijkheid en de modaliteiten van een vestigingswetgeving. Vervolgens zou het centraal register hulp kunnen bieden om een repertorium der handelsbenamingen samen te stellen. Volgens artikel 28 van het Wetboek van Koophandel moet elke handel en nijverheid een benaming kiezen, welke verschilt van bestaande benamingen. Men zou een repertorium kunnen aanleggen in dezelfde aard als dat voor de handels- en fabrieksmerken. Het centraal register zal ook bijdragen tot de sanering van de nationale handel. Voorheen kon een gefailleerde met een weinig handigheid nog een handel uitbaten. Vanaf het ogenblik dat de inschrijving nu zal doorgehaald zijn, zal deze doorhaling via het centraal handelsregister door gans het land kunnen gekend worden. Wanneer een gewestelijk regis-

ter accidenteel zou vernietigd worden door brand, oorslogsfeiten, kan het aan de hand van het centraal register terug worden samengesteld.

Gelijkaardige kenmerken en voordelen zijn eveneens verbonden aan het centraal ambachtsregister, dat eveneens door de Minister van de Middenstand zal worden bijgehouden. Een dubbel van de inschrijving zal hier echter eveneens moeten gezonden worden aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek, zodat het statistisch belang van het centraal ambachtsregister vermindert wordt en een dubbel gebruik uitmaakt.

Besluit.

De drievoudige hervorming, de herwerking van de wet op het *Handelsregister*, de invoering van een *Ambachtsregister* en de wijziging van artikelen 1 en 2 van het *Wetboek van Koophandel*, moet worden beschouwd als éénzelfde middel om meer orde en klaarte te brengen in een stilaan verwilderde en verwazigde toestand, welke onze zaakvoerende bevolking kenmerkt. Door de verruiming der immatriculatieverplichting, door de centralisatie der meest diverse inlichtingen en door het invoeren van zeer strenge strafsancities, alsmede door een aantal andere kleine hervormingen, hier niet besproken, is voorzeker een volmaakt apparaat opgebouwd, om met de vereiste trefzekerheid het beoogde doel te verwezenlijken. Het woord is nu echter aan de uitvoerende en de rechterlijke macht. Van hun actie en optreden hangt in grote mate het succes af. Moge de toekomst al diegenen niet ontgoochelen, die sedert zovele jaren deze hervorming betracht hebben.

Mr. A.J. MOMBAERTS,
Balie van Leuven.

(1) *Handelsregister*: wetsvoorstellen: Discry-Rey, Sen. 1947-'48 Servais, Sen. 1954, doc. nr 83; amendementen: Warnant, Sen. 1953-'54, doc. nr 9; Rey-Bossaert-Lilar, Sen. 1954-'55, doc. nr 183; Sen. 1955-56, doc. nr 11, 17, 18 en 20; Kamer 1955-'56, doc. nr 339, 2 tot 8. — Verslagen: Servais, Sen., doc. nr 503-1953; Servais, doc. nr 339, 1955; Van Impe, Sen. doc. nr 391, 1956; Janssens, Kamer, doc. 391, 9, 1956. Advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, 2e Kamer, 19.4.1952.

Ambachtsregister: wetsontwerp 1955-'56 Sen. doc. 354; 1956-'57, Sen. doc. 41, 51, 63, 253, 330 en 335; 1957-'58, Kamer, doc. nr. 781-1 en 781-2.

(2) 7e alg. best. nr 1677L, 1e bijl. 11.3.1927 - Onderlichtingen.

(3) Art. I, al. 2, Wet 30.5.1924: «In dit register wordt ieder Belgische of buitenlandse koopman, persoon of vennootschap ingeschreven, zoodra hij in België ééne handelszaak, een filiaal, of weldanig bijkantoor heeft.»

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 21 januari 1957.

Voorzitter : M. Fettweis.
Raadsheer-verslaggever : M. Valentin.
Advocaat-Generaal : M. Depelchin.

Strafrecht. — Voorwaarden voor de uitbreidende toepassing van een strafbepaling.

Het is de strafrechter weliswaar geoorloofd de strafwet toe te passen op feiten, die de wetgever volstrekt onmogelijk kon voorzien ten tijde van de afkondiging der strafbepaling; de tweevoudige voorwaarde daartoe is echter, dat de wil van de wet-

gever vaststaat feiten van die aard als misdrijf aan te merken en dat die feiten in de wettelijke omschrijving van het misdrijf kunnen worden begrepen.

Marchand F.

Gelet op het bestreden arrest, op 3 juli 1956 door het Hof van beroep te Brussel gewezen;

Over het enig middel, schending van de artikelen 9 en 97 van de Grondwet, 2 en 523 van het strafwetboek,

doordat het bestreden arrest aanlegger veroordeelt uit hoofde van vernieling van aan een ander toebehorende stoomtuigen, dan wanneer het vaststelt dat het ter zake werktuigen betreft die op fuel-oil of

gas-oil werken en dat die brandstof in de motor verstoffen en niet verdampt wordt, en zodoende door analogie een strafbepaling uitbreidt tot een daarbij niet beheerst geval;

Overwegende dat het bestreden arrest, ter veroordeling krachtens artikel 523 van het strafwetboek, hierop steunt dat aanlegger werktuigen welke door een motor met gas-oil of fuel-oil worden aangedreven, vernield heeft, dat de wetgever het stoomtuig veeleer in een generieke dan in een specifieke betekenis beschouwd heeft en dat hij het zeker oogmerk gehad heeft de vernieling van werktuigen in het algemeen te beteugelen, welke hun wijze van werking of hun doel ook mogen wezen; dat het arrest anderzijds in feite vaststelt dat het gas-oil of het fuel-oil in de litigieuze motor verstoffen en niet verdampt wordt;

Overwegende dat het de strafrechter weliswaar geoorloofd is de strafwet toe te passen op feiten welke de wetgever volstrekt onmogelijk kon voorzien ten tijde van de afkondiging van de strafbepaling, dat evenwel de tweevoudige voorwaarde daartoe is, dat de wil van de wetgever feiten van die aard als misdrijf aan te merken zeker zij en dat die feiten in de wettelijke omschrijving van het misdrijf kunnen begrepen worden;

Overwegende dat het Hof van beroep van het vervuld zijn van de tweede voorwaarde niet doet blijken;

Dat immers een stoomtuig uiteraard is en niets anders kan zijn dan een werktuig dat door benutting van welke stoom of damp ook drijfkracht voortbrengt;

Dat, aangezien het Hof van beroep ter zake niet vastgesteld heeft dat de verschijnselen die in het vernield werktuig de kracht voortbrachten door het ontbranden van dampen veroorzaakt werden, het gevolglijk niet vastgesteld heeft dat het werktuig in de omschrijving van het stoomtuig kon worden begrepen;

Dat het mitsdien artikel 523 van het strafwetboek geschonden heeft;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden vonnis;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; Laat de kosten de Staat ten laste;

Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Gent.

HOF VAN CASSATIE

Verenigde Kamers. — 27 november 1957.

Eerste-Voorzitter : M. Wouters.

Raadshoor-Verslaggever : M. Daubresse.

Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Invoer. — Strafbareheid van zonder vergunning of met niet-geldige vergunningen gedane invoer van aan het regime van vergunning onderworpen goederen.

De zonder vergunning of met niet-geldige vergunningen gedane invoer van goederen, die aan het regime van vergunningen onderworpen zijn krachtens het besluit van 15 december 1944, gewijzigd bij het besluit van 29 juni 1946, is een inbreuk op deze besluiten, genomen in uitvoering van de wet van 30 juni 19331, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1934.

Een dergelijke inbreuk is krachtens artikel 3 van de wet van 30 juni 1931 strafbaar met de door de wet van 20 december 1879 bepaalde straffen, d.w.z. met de in artikelen 19 en 22 van de wet van 6 april 1843 gestelde straffen.

Onjuist is de mening, dat pas sedert de inwerking-treding van de wet van 30 juni 1951 een dergelijk feit strafbaar zou zijn.

Belgische Staat (Minister van Financiën) t/ Aspis, en cs.

Gelet op het bestreden arrest, op 26 maar 1957 door het Hof van beroep te Luik gewezen;

Gelet op het arrest, op 24 oktober 1955 gewezen door het Hof van Verbreking waarbij, na gedeeltelijke verbreking van het arrest van het Hof van beroep te Brussel van 15 februari 1955, de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Luik verwezen is;

Over het middel afgeleid uit de schending van de wetbepalingen vermeld in het gedinginleidend exploit, en inzonderheid van de artikelen 4, 6, 8, 9, 37, 118 van de algemene wet van 26 augustus 1822, 19 tot 26, 28 en 30 van de wet van 6 april 1843, 1 en 4 van de wet van 20 december 1897, 9 van de wet van 30 juni 1951, 1 en 3 van de wet van 30 juni 1931, gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 30 juli 1934, 1 van het besluit van de Regent van 15 december 1944, gewijzigd bij het besluit van 29 juni 1946 en van de wet van 18 juni 1947 tot bekrachtiging van die besluiten, en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest met schending van de bewijskracht der akten, — processen-verbaal, dagvaardingen, conclusies — ten onrechte niet strafbaar verklaart de feiten 8 tot 84 en 88 tot 91 van de dagvaarding, welke gepleegd zijn vóór de inwerkingtreding van artikel 9 van de wet van 30 juni 1951, en verweerders in verbreking, welke uit hoofde van die feiten vervolgd waren, vrijspreekt :

Aangaande de kennisneming door de verenigde kamers :

Overwegende dat het bestreden arrest dat tot met de inwerkingtreding van de wet van 30 juni 1951 alleen het niet doen van aangifte strafbaar was en het invoeren met aangifte, doch onder overlegging van niet geldige vergunningen, van aan het regime der vergunningen onderworpen goederen geen misdrijf was;

Overwegende dat deze beslissing niet te verenigen is met het verwijzend arrest, waarbij het arrest van het Hof van beroep te Brussel verbroken is om de reden dat het invoeren van dergelijke goederen zonder geldige vergunning gelijkstaat met het invoeren zonder vergunning, hetwelk een inbreuk is op het besluit van de Regent van 15 december 1944, gewijzigd bij het besluit van 29 juni 1946, welke inbreuk bestraft is met de in de wet van 20 december 1897 bepaalde straffen;

Dat het tot staving van onderhavige voorziening opgeworpen middel, in zover het steunt op schending van andere bepalingen dan artikel 97 van de Grondwet, hetzelfde is als het middel dat ingewilligd is door het verbrekend arrest van 24 oktober 1955;

Dat de voorziening derhalve dient te worden onderzocht door de verenigde kamers van het Hof (wet van 7 juli 1865, artikel 1);

Over het aldus beperkt middel :

Overwegende dat verweerders was ten laste gelegd, onder de nummers 8 tot 91 inbegrepen van de dagvaarding, de rechten van de Schatkist ontdoken te hebben door, hetzij op het eerste, hetzij op elk ander daartoe aangeduid kantoor, de vereiste aangifte ontgaan te hebben betreffende de invoer in België van goederen welke tijdelijk verboden zijn of onderworpen

zijn aan controlemaatregelen bij het inkomen, welke maatregelen ontdoken zijn;

Overwegende dat de artikelen 19 en 22 van de wet van 6 april 1843 bepalen dat elke kapitein en eerste-stuurman van een zeeschip, elke schipper of patroon van om het even welk vaartuig, elke voerman, leider, drager en alle andere personen die, bij invoer of bij uitvoer, pogen, hetzij op het eerste, hetzij op elk ander daartoe aangeduid kantoor, de vereiste aangiften te ontgaan en die aldus trachten de rechten van de Schatkist te ontduiken, gestraft zullen worden met een gevangenisstraf van ten minste 4 maanden en ten hoogste 1 jaar, met verbeurdverklaring van de goederen en met een boete van 10 maal de ontdoken rechten;

Dat krachtens deze bepalingen hij die zoekt de rechten van de Schatkist te ontduiken door te pogen de vereiste aangifte, dit wil zeggen een regelmatige aangifte, te ontgaan, gestraft wordt met dezelfde straffen als hij die de goederen aan elke aangifte onttrekt, door het vertonen ervan na de laten; dat de gewilde onjuistheid van een aangifte met het niet doen ervan gelijkstaat;

Overwegende dat artikel 1 van de wet van 20 december 1897, de artikelen 19 en 22 van de wet van 6 april 1843 toepasselijk maakt in geval van invoer, zonder aangifte, van al dan niet belastbare goederen welke aan wettelijke controlemaatregelen of aan tijdelijke verbodsbepalingen bij het binnenkomen, om welke reden ook, zijn onderworpen;

Dat hieruit blijkt dat invoer zonder aangifte van een aan dergelijke maatregelen onderworpen koopwaar aanwezig is wanneer onder andere, de invoerder wetens een onregelmatige aangifte doet waardoor de rechten van de Schatkist kunnen worden ontdoken;

Dat de rechten van de Schatkist ontdoken worden, niet enkel wanneer een recht, doch insgelijks wanneer een wettelijke controlemaatregel ontdoken wordt;

Overwegende dat uit de vorenstaande beschouwingen voortvloeit dat de invoer, verricht zonder vergunning of met niet geldige vergunningen, van goederen welke aan het regime der vergunningen onderworpen zijn krachtens het besluit van 15 december 1944, gewijzigd bij het besluit van 29 juni 1946, een inbreuk is op deze besluiten, genomen in uitvoering van de wet van 30 juni 1931, gewijzigd bij de wet van 31 juli 1934, en dat dergelijke inbreuk krachtens artikel 3 van de wet van 30 juni 1931 gestraft wordt met de straffen bepaald door de wet van 20 december 1897, dit wil zeggen met de straffen welke in de artikelen 19 en 22 van de wet van 6 april 1843 gesteld zijn;

Dat het dus onjuist is dat dergelijk feit pas sedert het inwerkingtreden van de wet van 30 juni 1951 strafbaar is;

Dat, al heeft deze wet de draagwijdte van de wet van 20 december 1897 uitgebreid, niet zij de strafbepalingen, vervat in evengemelde wet, toepasselijk gemaakt heeft op de inbreuken op het besluit van de Regent van 15 december 1944;

Waaruit volgt dat het middel gegrond is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerders tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Gent, het op verwijziging recht doende rechtscollege zich,

uit kracht van artikel 2 van de wet van 7 juli 1865, dienende te voegen naar de beslissing van het Hof van verbreking over het door dit Hof beslist rechtspunt.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Verenigde Kamers. — 26 februari 1958.

Voorzitter : M. Michielsens.

Raadsheren : M.M. de Foy, Hallemans, Beeckmans de Westmeerbeek, Van Hal, Paes en de la Vallée Poussin. Advocaat-Generaal : M. Van den Eynde de Rivieren.

Advocaten : Mrs Van Rijn, van de Walle en Van de Vorst.

Militaire opeising in oorlogstijd. — Begrip. — Vernietiging van in beslag genomen voorraad. — Vergoedingsplicht van de Staat.

De door de wet van 12 mei 1927 voorziene militaire opeising in oorlogstijd is niet aan sacramentale vormen onderworpen; militaire opeising in oorlogstijd in de zin van deze wet bestaat van het ogenblik af, dat beslaglegging is geschied door de openbare overheid buiten de toestemming van de eigenaar, maar in het hoger belang van het land, op zaken, die nodig zijn voor de behoeften van het leger of waarvan het nuttig is de vijand te beroven in geval van ontruiming van het grondgebied, waarin men opeist.

Zo het waar is, dat het Belgisch leger niet verplicht is al de vernietigingen te vergoeden, die het tijdens de oorlog verricht, blijft het toch verplicht dit te doen, wanneer vóór de vernietiging beslag is gelegd, zelfs indien die beslaglegging is geschied met het oog op vernietiging.

N.V. B.P. Belgium t/ Belgische Staat (Ministerie van Landsverdediging).

Gezien de stukken des gedings, onder meer :

1° het vonis waartegen beroep op 14 juni 1950 gewezen door de Rehtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen;

2° het arrest verleend op 14 juni 1952 door het Hof van Beroep van Brussel;

3° het arrest van het Hof van Verbreking dd. 26 november 1953 dat het arrest van het Hof van Beroep te Brussel gedeeltelijk verbreekt en de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Gent verwijst;

4° het arrest verleend op 14 juli 1955 door het Hof van Beroep te Gent;

5° het arrest van het Hof van Verbreking dd. 19 oktober 1956 dat het arrest van het Hof van Beroep te Gent gedeeltelijk verbreekt en de aldus beperkte zaak verwijst naar het Hof van Beroep te Brussel, anders samengesteld dan bij de uitspraak in deze zaak op 14 juni 1952;

6° de dagvaarding tot het verschijnen voor het Hof van Beroep te Brussel op 8 februari 1957 betekend;

7° de besluiten van partijen;

Overwegende dat op 10 mei 1940 de bevelhebber van het « Magasin des Carburants et Matières de Graissage » van het Belgisch Leger bevel gaf aan de naamloze vennootschap L'Alliance, thans B.P. Belgium, twee miljoen liter benzine en honderd vijftig duizend liter gasoil, die zich bevonden in de tanks toebehorende aan de vennootschap Sinclair Petroleum Company en

gelegen te Doornzele, ter beschikking van het leger te houden; dat een deel van deze stock door het leger werd gebruikt waarvoor vergoeding werd toegekend, maar dat het overblijvende op 22 mei 1940 bij het naderen van de vijand in brand gestoken werd met andere aan de vennootschap L'Alliance toebehorende stocks;

Overwegende dat de door l'Alliance, thans B.P. Belgium, ingestelde eis ertoe strekte de Belgische Staat te horen veroordelen te betalen de som van 10.517.433,21 frank, zijnde de tegenwaarde van de door het Belgisch leger in brand gestoken koopwaren; dat tot staving van haar eis de aanleggende vennootschap liet gelden dat op het van kapitein Roman uitgaande opeisingsbevel van 10 mei 1940 een ander bevel afkomstig van luitenant Allaëys gevolgd was, betrekking hebbend op de eigendom van het niet gebruikte deel hetwelk het voorwerp van het bevel van 10 mei 1940 uitmaakte en op de eigendom van de in de tanks van de Sinclair Petroleum Cy te Doornzele opgeslagen goederen die niet begrepen waren in het bevel van 10 mei 1940;

Overwegende dat het bestreden vonnis de eis ingewilligd heeft a rato 2.110.608 frank en afgewezen voor het overige;

Overwegende dat de Belgische Staat en de B.P. Belgium de hervorming van deze beslissing vorderen, de eerste in zoverre zij de eis heeft toegewezen, de tweede in zoverre zij de eis heeft afgewezen;

Wat betreft de ontvankelijkheid van de eis.

Overwegende dat de Belgische Staat de onontvankelijkheid van de eis inroept; dat hij beweert dat de eis verjaard zou zijn bij toepassing der wet van 12 november 1946;

Overwegende dat de Belgische Staat dit middel niet meer mag inroepen; dat de eis ontvankelijk werd verklaard door het arrest van het Hof van Beroep te Brussel dd. 14 juli 1952; dat deze beschikking van het arrest niet verbroken werd door het arrest van het Hof van Cassatie dd. 26 november 1953; dat zij in kracht van gewijsde is gegaan;

Ten gronde :

Overwegende dat de door de wet van 12 mei 1927 voorziene militaire opeising in oorlogstijd niet aan sacramentele vormen onderworpen is; dat er militaire opeising in oorlogstijd naar de zin van deze wet bestaat van het ogenblik af dat er beslaglegging is door de openbare overheid, buiten de toestemming van de eigenaar maar in het hoger belang van het land, op zaken die voor de behoeften van het leger nodig zijn of waarvan het nuttig is de vijand te beroven in geval van ontruiming van het grondgebied in hetwelk men opeist (V.H. 22 april 1948, Pas. 1948, I, 273);

Overwegende dat de bestanddelen van de militaire opeising in oorlogstijd terzake verenigd zijn;

Dat het bewezen is dat het Belgisch leger bezit genomen heeft der stocks, welke zich bevonden te Doornzele om ze gedeeltelijk te gebruiken en het overblijvende te vernielen ten einde het te onttrekken aan de vijand; dat luitenant Allaëys op 10 mei 1940 door kolonel Bovy, bevelhebber van het «Magasin des Carburants et Matières de Graissage» van het Belgisch leger, aangeduid om de opslagplaats van de Sinclair Petroleum Cy te Doornzele te gaan exploiteren bevestigt in een attest dd. 9 oktober 1942 dat «l'ordre avait été donné d'évacuer autant que possible et de détruire les quantités de carburants res-

tant en magasin»; dat onderhoord op 15 februari 1943 tijdens de vergadering gehouden in de burelen van de Dienst van de Werkzaamheden van het Gedemobiliseerd Leger (OTAD) dezelfde officier heeft verklaard dat: «dans son esprit il y a eu au moins intention de réquisition pour les quantités en stock dépassant celles régulièrement réquisitionnées; il en est résulté qu'il a disposé sans discrimination des stocks; il était persuadé que le principal de sa mission était de vider les dépôts; on a donc chargé l'allège Fylgia et des wagons sans s'arrêter aux quantités prévues au a de l'ordre de réquisition du 10 mai 1940; on a délivré à des unités de passage et on a aussi tout préparé pour détruire ce qu'on devrait laisser sur place en cas d'irruption de l'ennemi...»;

Dat het onbetwistbaar is dat luitenant Allaëys gehandeld heeft binnen de perken van zijn bevoegdheid en in het hoger belang van het land; dat het niet betwist wordt dat hij zulks deed buiten de toestemming van de eigenaars van de opgeslagen goederen;

Overwegende dat de door luitenant Allaëys gedane opeising een opeising in eigendom en geen opeising in huur uitmaakt; dat het inzicht de opgeëiste goederen terug te geven terzake niet kon bestaan, daar de opeising als voorwerp had de stocks te gebruiken of te vernielen om ze te onttrekken aan de vijand;

Overwegende dat de Belgische Staat ten onrechte beweert dat de B.P. Belgium het recht niet zou hebben de verklaringen van luitenant Allaëys in te roepen omdat deze verklaringen slechts betrekking hebben op de goederen van de Sinclair Petroleum Company; dat het proces-verbaal van de vergadering gehouden op 15 februari 1943 vermeldt dat luitenant Allaëys werd onderzocht over het lot niet «des quantités portées au » A de l'ordre de réquisition de la Sinclair Petroleum » Cy à Doornzele-Bagatelle en date du 10 mai 1940... » mais du restant du stock détenu par la Sinclair et » auquel l'ordre de réquisition ne fait aucune allusion»; dat de uitdrukking «stock détenu par la Sinclair» betrekking heeft zowel op de koopwaar die aan de vennootschap toebehoorde als op die welke zij in hoedanigheid van bewaarster voor rekening van de P.B. Belgium hield;

Dat het insgelijks ten onrechte is dat de Belgische Staat opwerpt dat de vernietiging van de stocks toebehorende aan de vennootschap B.P. Belgium een oorlogsdaad uitmaakte welke geen aanleiding tot enige opeisingsvergoeding geeft; dat zo het wel waar is dat het Belgisch leger niet gehouden is al de vernietigingen te betalen die het tijdens de oorlog verricht, er toch blijft dat het gehouden is dit te doen wanneer er beslag werd gelegd vóór de vernietiging, zelfs indien de beslaglegging verricht is geworden met het oogmerk op de vernietiging (V.H. 25 november 1953, Pas. 1954, I, 242);

Dat het nog ten onrechte is dat de Belgische Staat het feit inroept dat tijdens een voorafgaandelijke procedure voor de Vrederechter van het tweede kanton Antwerpen, de vennootschap B.P. Belgium haar vraag had beperkt tot de waarde der koopwaren die het voorwerp uitgemaakt hadden van het bevel van opeising van 10 mei 1940; dat op dit tijdsperk, deze vennootschap zich over de juridische aard van de opeising vergist had en over de draagkracht van de beslaglegging door het Belgisch leger verricht; dat zij door deze verkeerde interpretatie niet gebonden kan zijn; dat de opeisingen de openbare orde aanbelangen (V.H. 19 oktober 1956, Pas. 1957, I, 163);

Overwegende dat het niet betwist wordt dat de koopwaren toebehorende aan de naamloze vennootschap B.P. Belgium door luitenant Allaëys opgeëist en

door het Belgisch leger in brand gestoken een waarde vertegenwoordigen van 10.517.433,21 frank;

Om deze redenen :

Het Hof, verenigde kamers, rechtdoende gelijkvormig artikel 85 der wet van 18 juni 1869, gewijzigd door par. XI enig artikel der wet van 25 oktober 1919 en binnen de perken van de beroepen;

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, waarvan toepassing werd gedaan;

Gehoord de Heer van den Eynde de Rivieren, advocaat-generaal in zijn eensluidend advies in openbare zitting gegeven;

Alle nadere of strijdige besluiten van de hand wijzende;

Rechtdoende over het hoofdberoep door de Belgische Staat ingesteld;

Verklaart het ongegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis in zoverre het de Belgische Staat heeft veroordeeld te betalen aan de naamloze vennootschap L'Alliance, thans B.P. Belgium, de som van 2.110.608 frank, vermeerderd met de vergoedende intresten vanaf 27 mei 1940, met de gerechtelijke intresten vanaf 25 oktober 1949 en tot de kosten;

Rechtdoende over het incidenteel beroep door de naamloze vennootschap L'Alliance, thans B.P. Belgium, ingesteld;

Verklaart het ongegrond;

Doet het bestreden vonnis te niet in zoverre het de naamloze vennootschap L'Alliance, thans B.P. Belgium, afwijst van haar eis;

Hervormende desbetreffende :

Veroordeelt de Belgische Staat aan de naamloze vennootschap L'Alliance, thans B.P. Belgium, te betalen de som van 8.406.825 frank vermeerderd met de vergoedende intresten vanaf 22 mei 1940 tot 25 oktober 1949 en met de gerechtelijke intresten vanaf deze laatste datum;

Verwijst de Belgische Staat in al de kosten veroorzaakt na het bestreden vonnis, behalve deze waarover het Hof van Verbreking uitspraak heeft gedaan.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 14 juni 1957

Voorzitter : M. Van den Abeele

Raadsheren : M.M. Moeneclaeys en Lefèbvre

Advocaat - Generaal : M. Vanhoudt

Advocaten : Mrs. Verschoore en Derycke

Strafrecht. — Briefgeheim. — Schending door persoon in overheidsdienst. — Toepassing van art. 151 W.v.S.

Openen van een niet aan de post toevertrouwde brief door een commies-griffier bij een vrederechter. « Daad van willekeur » in de zin van art. 151 W. v. S.

Zelfs wanneer iemand in overheidsdienst niet rechtstreeks door de Staat wordt bezoldigd voor de door hem uitgeoefende openbare functie, valt hij onder toepassing van art. 151 W. v. S. Het begrip « openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van het openbaar gezag » in art. 151 W. v. S. moet in ruime zin worden opgevat.

O.M. t/ B.

B., verdacht van te O. op 18 februari 1956 :

A) Een daad van willekeur die inbreuk maakt op

de door de Grondwet gewaarborgde vrijheden en rechten bevolen of uitgevoerd als openbaar ambtenaar officier of ambtenaar, als drager of agent van het openbaar gezag, namelijk door schending van het briefgeheim gewaarborgd door art. 22 van de Grondwet;

B) Minstens : als ambtenaar of agent van de regering, een aan de post toevertrouwde brief te hebben geopend of weggemaakt of het openen of wegmaken ervan te hebben vergemakkelijkt;

C) Overtuigd zijnde een aan de post toevertrouwde brief te hebben weggemaakt of dien te hebben geopend om het geheim ervan te schenden.

Schuldig verklaard aan het feit A hem te laste gelegd werd verdachte, op tegenspraak, verwezen tot een geldboete van 50 frank × 20 of 1000 frank of een vervangende gevangenisstraf van vijftien dagen en in de kosten begroot op 66 frank. Verdachte werd ontslagen wegens het feit C.

Er werd bepaald dat er geen aanleiding bestaat om uit te spreken over het feit B.

Voorwaardelijk drie jaar voor de veroordeling wegens het feit A.

Overwegende dat beklaagde en het Openbaar Ministerie tijdig en op geldige wijze hoger beroep ingesteld hebben;

Overwegende dat beklaagde die, toen ter tijd, een plaats van griffier van vrederechtskanton postuleerde, niet loochent niettegenstaande het formeel verbod van de heer vrederechter, op 18 februari 1956, tijdens het sorteren door hem van de briefwisseling bestemd voor het vrederecht, een brief uitgaande van het Parket-generaal en dragende de melding « persoonlijk » geopend te hebben;

Overwegende dat uit het onderzoek en bij de behandeling der zaak voor het Hof vaststaat dat beklaagde na gezegde brief te hebben geopend, de heer vrederechter getelefoneerd heeft en om, aan deze magistraat, de indruk te geven dat bedoelde brief ongeopend was gebleven, hem vroeg deze te mogen openen ; dat op het weigeren van de heer vrederechter, beklaagde aandrang en op een nieuwe weigering eraan toevoegde : « ... mijnheer de vrederechter het gaat over mijn benoeming als griffier. Het is een vraag om advies dewelke vertraging zou kunnen oplopen... » dat de heer vrederechter hierop wedervoer, dat het ook wat anders kon zijn, waarop beklaagde ontkennend antwoordde eraan toevoegende : « ... Ik ben gisteren naar het Justitiepaleis geweest en heb er vernomen van de bode van het Parket-generaal dat een brief met dergelijke inhoud gepost was... »

Overwegende dat beklaagde na dit telefonisch gesprek de omslag waarin bedoelde brief toegekomen was opnieuw toegeplakt heeft ;

Overwegende dat beklaagde beweert dat hij slechts derwijze gehandeld heeft om niet te moeten biechten dat hij de brief per misslag geopend had ; verder dat hij loochent aan de heer vrederechter te hebben verklaard dat hij door tussenkomst van de bode van het parket-generaal de inhoud van deze brief gekend had, dat aangaande deze laatste omstandigheid de heer vrederechter stelt is ;

Overwegende dat het voor het Hof vaststaat evenals voor de eerste rechter dat beklaagde door die brief te openen een daad van willekeur heeft gesteld ; dat de zorg waarmede hij de brief heeft geopend om hem daarna, bij eventuele weigering van de heer vrederechter, terug te kunnen sluiten, duidelijk aantoonst dat het openen van de brief niet met onachtzaamheid

geschiedde en beklagde wel met opzet heeft gehandeld ;

Overwegende dat zoals blijkt uit stuk II, beklagde, overeenkomstig artikel 12 W. 18.6.1869, door de heer Griffier van het kanton O..., tot commies-griffier benoemd werd en, in uitvoering van artikel 187 van bedoelde wet, de wettelijke eed in handen van de vrederechter van dit kanton heeft afgelegd ;

Overwegende dat hieruit volgt dat beklagde, alhoewel hij niet rechtstreeks door de Staat bezoldigd was, stellig met een openbare functie, hoe gering ze ook weze, was bekleed ; dat zoals de eerste rechter het terecht onderlijnt, het begrip « openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van het openbaar gezag » van artikel 151 S.W.B. in brede zin moet worden opgevat (zie de door de eerste rechter geciteerde aanhalingen, o.a. Rigaux en Trousse, « Les crimes et délits du code pénal » T. II, blz. 70-73 en 166) ;

Overwegende dat het niet te loochenen valt dat beklagde gehandeld heeft in de uitoefening zijner functie ;

Overwegende dat hieruit volgt dat de feiten ten laste van beklagde gelegd voor het Hof bewezen zijn gebleven zoals ze door de eerste rechter als bewezen werden aangezien ;

Overwegende dat de opgelegde straf als een gepaste beteugeling voorkomt en derhalve dient bevestigd ;

Om deze redenen,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, 211 W.B.S.V., en toepassing makende van de wetsbepalingen door de eerste rechter ingeroepen en op deze terechtzitting door de Voorzitter opnieuw aangeduid ;

Het Hof, wijzende op tegenspraak,

Ontvangt de beroepen en erover beslissend,

Alle verdere of strijdige besluiten van de hand wijzend als ongegrond ;

Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen ;

Verwijst beklagde in de kosten van de aanleg.

NOOT : Het arrest waarvan de inhoud hierboven weergegeven wordt is een der zeldzaamste beslissingen die men in onze rechtspraak aantreft met betrekking tot de toepassing van artikel 151 - S.W.B., althans in verband met de schending van het briefgeheim.

De voorziening tot verbreking van verwezene werd verworpen bij arrest van het Opperste Gerechtshof dd. 25-11-1957.

1) De schending van het briefgeheim wordt door artikelen 149 en 460 van het Strafwetboek slechts beteugeld in zover en zolang de brief « aan de post toevertrouwd is ».

Eens door het postbeheer ter bestemming afgegeven of regelmatig in de brievenbus van de bestemming gestoken, wordt het briefgeheim door voornoemde wetsbepalingen niet verder beschermd (Luik, 12 juli 1910 - Pas. 1910-II-319 ; Luik, 9 juni 1930 - Pas. 1931-II-101).

Dezelfde beschouwing geldt ten opzichte van de brieven toegestuurd zonder tussenkomst van het postbeheer of, door een derde, geopend *vooraleer* aan de post toevertrouwd te zijn (Pand. B. - Tw. Lettre missive, n° 5 ; R.P.D.B. - Tw. Lettre missive, n°s 102-103 ; Eug. Hanssens « Du secret des lettres », n°s 33-37-40 ; Garçon, « Code pénal annoté », art. 187, n° 36 ; Marchal et aJspar, « Droit criminel », n° 1180).

2) Voornoemde schending werd in het strafwetboek van 1810 slechts beteugeld door artikel 149 en

trof aldus uitsluitend de *personen in overheidsdienst*. De wetgever van 1867 heeft, met het aanvullend artikel 460 de beteugeling tot de *privaatpersonen* uitgebreid, doch steeds onder de beperkende voorwaarde dat de brief, bij het plegen der feiten, *aan de post toevertrouwd weze*. (Verbr. 12 mei 1930 - Pas. 1930-II-209 ; Goedseels, « Commentaire du Code pénal belge », uitg. 1948, n° 2719).

3) Betekenen voorgaande beschouwingen nu dat de schending van het briefgeheim steeds elke strafrechtelijke sanctie zal missen van zodra de brief niet — of niet meer — aan de post toevertrouwd is ? Sommige auteurs hebben het beweerd (Schuind, uitg. 1942, T. I, blz. 308). Zulks kan bezwaarlijk worden bijgetreden.

Artikel 151 S.W.B. bestraft immers « elke andere (dus : andere dan deze voorzien door artikel 149) *daad van willekeur* die inbreuk maakt op de door de Grondwet gewaarborgde vrijheden en rechten, bevolen of uitgevoerd door een openbaar officier of ambtenaar, door een drager of agent van het openbaar gezag of van de gewapende macht ».

Deze bepaling waakt erover dat de grondwettelijke rechten of vrijheden — grondvesten onzer staatsinstellingen — *in elk opzicht door de gevestigde overheid* zouden geëerbiedigd worden en, in geval van miskenning, een doelmatige, strafrechtelijke bescherming zouden genieten, in zover de onrechtmatige daad door geen *afzonderlijke* bepaling van het Strafwetboek wordt beteugeld.

Zij werd precies onder algemene bewoordingen opgevat ten einde elke leemte in de strafrechtelijke bescherming dezer rechten te vermijden. (J. Constant, « Manuel de droit pénal », n° 269).

Tot bedoelde rechten en vrijheden behoort ongetwijfeld de onschendbaarheid van het briefgeheim dat als een positief recht van de Belgische Staatsburger in artikel 22 der Grondwet werd neergeschreven.

Indien derhalve sommige bestanddelen van het door artikel 149 S.W.B. omschreven misdrijf ontbreken, zal de schending van het briefgeheim, gepleegd door een persoon in overheidsdienst eventueel binnen de algemene omschrijving van artikel 151 vallen.

De opening of wegmaking van een brief die bij het plegen der feiten *niet* aan de post toevertrouwd was, maakt ongetwijfeld één der toepassingsgevallen van bedoeld artikel uit (Brussel, K.I., 10-1-1870, B.J. 1870, kol. 588 ; Pas. 1871-II-75 ; Nypels en Servais, « Code pénal belge » sub art. 149 ; Pand.B. op. cit. n° 48 - R.P.D.B. op. cit. n°s 84 en 89 - Marchal en Jaspard, op. cit. n° 539 - Hanssens, op. cit. n° 35 - J. Constant, op. cit. n° 269).

Onder « *daad van willekeur* » dient verstaan de schending of miskenning van een grondwettelijk recht of vrijheid *tegen de wil* in van diegene die de daad ondergaat en *zonder* dat de dader een *wettelijk voorschrift* ter rechtvaardiging kan inroepen (Nypels en Servais, op. cit. n° 3 ; J. Constant, op. cit. n° 269 ; Goedseels, op. cit. n° 1137).

Zulks is voorzeker het geval bij het onrechtmatig openen, door een ambtenaar, van een brief die hem niet bestemd is.

Het verdient daarbij de aandacht dat, naar een eensluidende rechtsleer, er noch bijzonder opzet, noch bedrieglijk inzicht, in hoofde van de dader vereist is. Het volstaat dat de daad *wetens en willens, vrijwillig en met voorweten*, werd verricht.

Het is met voornoemde beschouwingen dat het hierboven weergegeven arrest rekening hield bij het beoordelen der feiten, gekwalificeerd als een inbreuk op artikel 151 S.W.B.

4) Artikel 151 S.W.B. vereist geenszins dat de dader zou gehandeld hebben in de uitoefening van zijn ambt of bediening.

De ratio legis ten opzichte van artikel 149 geldt immers a fortiori ten opzichte van artikel 151 (Garraud, « Droit pénal français », t. IV n° 1224a - Nypels en Servais, op. cit. art. 149 n° 3; Hanssens, op. cit. n° 42-43).

Toch zal, o.i., de hoedanigheid van de dader op zichzelf niet volstaan om de toepassing van artikel 149 of 151 S.W.B. te rechtvaardigen.

Vereist wordt dat hij tenminste van zijn functie of bediening, ofwel van het wettelijk gezag of van de invloed die deze functie hem verleent, misbruik zou hebben gemaakt (Cass. fr., 6-8-1841 - Sirey 1841, 1, 800).

Blijkt zulks niet het geval, dan is de dader te beschouwen als een eenvoudig *particulier* en is de betuiging nog slechts mogelijk binnen het kader van artikel 460 S.W.B.

Alzo blijkt artikel 151 bezwaarlijk van toepassing te zijn op een onderwijzer of een bediende der belastingen die erin zou slagen een brief onrechtmatig uit een private brievenbus te trekken en van de inhoud kennis te nemen. In dergelijk geval vertoont de hoedanigheid van de dader niet het minste verband met de materiële feiten (Garçon, « Code pénal annoté », art. 187, n° 22).

Vanzelfsprekend is zulks een zuivere feitenkwestie, soeverein door de feitenrechter te beoordelen.

5) Buiten het geval waar de brief aan de post toevertrouwd is (art. 460 S.W.B.) blijkt de *door een particulier* gepleegde schending van het briefgeheim *niet strafbaar* te zijn.

Artikelen 149 en 151 S.W.B. voorzien slechts de ambts- en overheidsmisbruiken — terwijl de grondwetgever, bij het uitvaardigen van artikel 22, uitsluitend de onwettige inmenging van de agenten der uitvoerende macht op het oog had, en er geenszins aan dacht de wetgever er toe te verplichten het briefgeheim tussen de staatsburgers onderling te vrijwaren (Hanssens, op. cit. n° 110-111 (blz. 113) -114; Garraud, op. cit. n° 1226; Garçon, op. cit. n° 4-8-36-56).

Het openen of wegmaken, door een dienstbode of huisbewaarder, van een brief die hem niet bestemd is, valt aldus buiten het toepassingsveld van het Strafwetboek.

Deze leemte valt te betreuren daar het voor de bestemmeling van weinig of geen belang is te vernemen dat de feiten eerder door een openbaar ambtenaar dan door een particulier werden gepleegd; in beide gevallen kan het hem berokkend nadeel even zwaar en ernstig voorkomen.

Zeker komt de burgerlijke verantwoordelijkheid van de dader in het gedrag en zal hij, op grond van artikel 1382 B.W.B., eventueel tot schadevergoeding kunnen veroordeeld worden.

De moeilijke bewijslast waartoe de *benadeelde* gehouden is, maakt echter dat deze aansprakelijkheid vaak een dode letter blijft.

De gemeenschap zou dan ook op afdoende wijze dienen gevrijwaard te zijn tegen de ernstige en al te laakbare onbescheidenheid van diegenen wier daad van aard is zowel private als openbare belangen te schaden.

In het Frans strafwetboek werd deze leemte aangevuld bij de wet van 15 juni 1922 — thans het 2° lid van artikel 187 (= art. 149 Belgisch S.W.B.) — luidend « En dehors des cas prévus au paragraphe 1er du présent article, toute suppression, toute ouverture de

correspondances adressées à des tiers, faite de mauvaise foi, sera punie d'un emprisonnement de six jours à un an et d'une amende de 2.000 à 60.000 fr. ou de l'une de ces peines seulement ».

6) Indien het briefgeheim als dusdanig niet steeds in al zijn aspecten door de strafwet wordt beschermd, kunnen de feiten evenwel de essentiële bestanddelen van een ander misdrijf omvatten en aldus de toepassing van strafbepalingen zoals artikelen 461, 463 e.v., 491, 496, 508 e.a. S.W.B. rechtvaardigen.

De inzichten van de dader zullen daartoe vaak van doorslaggevende aard zijn, zoals de regelen betreffende de ideële samenloop hierbij eveneens zullen te pas komen.

7) Zijn de principes omtrent de *strafrechtelijke deelneming* toepasselijk op een *particulier* die, op één der wijzen bepaald bij artikelen 66 of 67 S.W.B., als mededader of medeplichtige deelneemt aan de hiervoren beschouwde misdrijven?

De vraag stelt zich voorzeker niet ten opzichte van artikelen 149 en 460 vermits de schending van een *aan de post toevertrouwde brief* een misdrijf in hoofde van de particulier uitmaakt en aldus a fortiori tot strafbare deelneming in de zin van artikelen 66-67 S.W.B. kan aanleiding geven.

Artikel 149 bestraft trouwens niet alleen metterdaad de schending van het briefgeheim maar tevens elke handeling die deze schending « *vergemakkelijkt* », zodat de tekst zelf het mededaderschap en de medeplichtigheid in zich sluit.

Weze echter terloops aangestipt, dat, alhoewel de ambtsinbreuk in een afzonderlijke bepaling, artikel 149, werd ondergebracht, de tekst van artikel 460 aanwijst dat de hoedanigheid van de dader een loutere verzwarende omstandigheid uitmaakt, waaruit volgt dat de strengere straffen voorzien bij artikel 149 niet toepasselijk blijken op de particulier-mededader of medeplichtige, tenzij in de uitzonderlijke gevallen waar deze deelneming als een rechtstreekse toeëigening van, of medewerking aan, bedoelde functie zou voorkomen, hetgeen een zuivere feitelijke kwestie zal uitmaken.

Artikel 151 vertoont daarentegen een bijzonder aspect, gezien de schending van een *niet aan de post toevertrouwde brief* een zuivere *ambts- of dienstinbreuk* uitmaakt, uitsluitend betuigd in hoofde van de personen in overheidsdienst.

Zal de deelneming van een particulier hier eveneens strafbaar zijn?

Vóór het tot standkomen van artikel 187, al. 2, maakte de Franse rechtsleer een nogal subtiel onderscheid naar gelang de hoofdzakelijke handeling ofwel door de persoon in overheidsdienst, ofwel door de particulier werd gesteld. In het eerste geval bleken dader én medeplichtige strafbaar, terwijl in het tweede geval zij beiden aan elke bestraffing ontsnapten (Garraud, op. cit. n° 1226; Rép. Gén. alphab. du droit français, Tw. Lettre missive, n° 60-61). Sinds het uitvaardigen van voornoemde Franse wet van 15-6-22 vertoont dit onderscheid aldaar geen actueel juridisch belang meer.

De Belgische rechtspraak heeft steeds geoordeeld dat artikelen 66-67 in absolute bewoordingen werden opgesteld en geen beperkingen dulden ten aanzien van de persoon van de mededader of medeplichtige, tenzij wat de *wijze* van deelneming betreft.

Deze bepalingen vereisen dan ook niet dat de mededader of de medeplichtige *zelf* de bijzondere of publieke hoedanigheid, voorzien in de strafwet, zou bekleden, tenzij zulks uitdrukkelijk zou bepaald zijn, of nog, dat

de inbreuk in se voor geen strafbare deelneming vatbaar zou zijn.

Aldus werden artikelen 66 en 67 S.W.B. o.m. toegepast op de misdrijven voorzien bij :

a) *artikelen 245 S.W.B.*, betreffende het nemen of aanvaarden door een openbaar officier of ambtenaar, of met een openbare dienst belast persoon, onder bepaalde voorwaarden, van enig belang in de verrichtingen, aanbestedingen, aannemingen, enz., waarvan hij ten tijde der verrichting, geheel of gedeeltelijk, het bestuur of het toezicht had (Verbreking, 23 november 1925, Pas. 1926, I, 74; Brussel, 14 juli 1910, J.T. 1921, 501; R.D.P. 1920, 352; Brussel, 8 december 1923, R.D.P. 1924, 155);

b) *art. 489 S.W.B.*, inzake eenvoudige of bedrieglijke banbreuk (Verbreking, 5 juni 1876, Pas. 1876, I, 300);

c) *art. 267 S.W.B.*, houdende bestraffing van de bediende van de eredienst die een huwelijk inzegent vóór de voltrekking van het burgerlijk huwelijk (Verbreking, 26 december 1876, Pas. 1877, I, 46);

d) *art. 243 S.W.B.*, inzake knevelarij (Gent, 1 februari 1873, Pas. 1873, II, 129).

Ook de rechtsleer beaamt eensluidend deze zienswijze (Pand. B. Tw. Coauteurs, n° 2159 tot en met 2162; Constant, op. cit. 2° deel T. I, 511; Goedseels op. cit. n° 1605).

Het lijdt dan ook geen twijfel dat de schending van het briefgeheim, wanneer zij onder toepassing van artikel 151 S.W.B. valt, voor strafbare deelneming vanwege een particulier vatbaar is.

*Paul Colpaert,
Substituut-Procureur-generaal
te Gent.*

HOF VAN BEROEP TE GENT

6e Kamer. — 25 november 1957.

Voorzitter : M. Van Malleghem.
Raadsheren : M.M. Santenaire en Noest.
Advocaat-generaal : M. Ely.
Advocaten : Mrs Puissant en De Munter.

Arbeidsongevallenverzekering. — Omvang van de subrogatie van de verzekeraar.

Dokterskosten door arbeidsongevallenverzekeraar gemaakt om de gezondheidstoestand en de geneeskundige behandeling van het slachtoffer te controleren.

Die onkosten zijn nooit door het slachtoffer verschuldigd geweest, zodat de betaling daarvan niet geschied is ten behoeve van het slachtoffer.

De verzekeraar, die uitsluitend optreedt als gesubrogeerde in de rechten van de door hem verzekerde werkgever en werknemer, is derhalve niet gerechtigd de terugbetaling van deze kosten als dusdanig terug te vorderen, te meer daar deze kosten door de verzekeraar zijn gemaakt uitsluitend met de bedoeling zich op de hoogte te stellen van en zich een oordeel te kunnen vormen omtrent de gevolgen van het ongeval voor de lichamelijke gaafheid van het slachtoffer.

O.M. en General Accident Fire & Life t/ Delcoigne B. en Debaets R.

Overwegende dat Delcoigne als verdachte, De Baets als burgerlijk aansprakelijk gedaagde en het Openbaar Ministerie tijdig en regelmatig in beroep zijn gekomen; dat ook het incidenteel beroep van de burgerlijke partij tijdig werd ingesteld;

Gezien de verjaringstuitende behandeling der zaak ter zitting van 2 mei 1957 (stuk 23) vóór de eerste rechter;

Overwegende dat de telastleggingen B/1 en 3 alhier evenmin als voor de eerste rechter bewezen zijn gebleken; dat de feiten A en B/2 integendeel bewezen zijn gebleven; dat het feit B/2 een bestanddeel is van het feit A; dat de straf door de eerste rechter wegens A en B/2 uitgesproken als een gepaste, rechtmatige en te behouden sanctie voorkomt; dat er echter geen aanleiding bestaat om de gunst van de voorwaarde toe te kennen;

Overwegende dat het slachtoffer van en met 25 december 1956 tot en met 1 januari 1957 nog voor 25 % werkonbekwaamheid had; dat de verdachte en de burgerlijk aansprakelijk gedaagde echter beweren dat het slachtoffer binst die korte tijdspanne zou gewerkt hebben en volledig loon genoten; dat zij dit echter niet bewijzen; dat deze werkonbekwaamheid van 25 % bijgevolg voor bewezen dient aangenomen, en dit met een evenredig verlies aan loon;

Overwegende dat de burgerlijke partij ter zake de dokters Devos, Kluyskens en Hoffman heeft aangesteld om de gezondheidstoestand en geneeskundige behandeling van het slachtoffer te controleren; dat zij het recht had dit te doen; dat zij immers ter zake handelde als verzekeraarster over de gevolgen van een arbeidsongeval dat het slachtoffer heeft getroffen terwijl het slachtoffer zich door zijn persoonlijke geneesheer deed verzorgen; dat deze drie geneesheren echter voor niets anders dan voor dergelijke controle werden aangesteld; dat de daaraan verbonden onkosten nooit door het slachtoffer zijn verschuldigd geweest zodat de betaling ervan niet gebeurde ten ontlaste van het slachtoffer; dat deswege de burgerlijke partij, die uitsluitend optreedt als gesubrogeerde in de rechten van de door haar verzekerde werkgever-en-werknemer, niet gerechtigd is de terugbetaling van deze kosten als dusdanig terug te vorderen, des te meer daar deze kosten door haar werden veroorzaakt uitsluitend met de bedoeling zich toe te lichten en zich een oordeel te kunnen vormen nopens de gevolgen van het ongeval op de lichamelijke gaafheid van het slachtoffer;

Overwegende dat de verplaatsingskosten die verband houden met de bemoeiingen van dokters De Vos, Kluyskens en Hoffman, hetzelfde lot moeten volgen; dat zij immers accessoria zijn van de kosten van de controle voor dewelke deze drie geneesheren door de burgerlijke partij werden aangesteld;

Overwegende dat de eisen van de burgerlijke partij in dit verband bijgevolg ongegrond zijn, het is te zeggen 304 frank (verplaatsingen) + 500 frank (dr. Devos) + 500 frank (dr. Kluyskens) + 500 frank (dr. Hoffman) + 600 frank (dr. Devos) + 500 frank (dr. Devos) + 650 frank (dr. Devos) + 200 frank (dr. Devos) + 500 frank (dr. Hoffman) + 50 frank (dr. Devos) + 302 frank (verplaatsingen) het zij samen 4.606 frank;

Overwegende dat de eis van 710 frank wegens loonverlies ongegrond is vanwege de burgerlijke partij; dat dit verlies inderdaad niet is vergoed geweest in het raam van de verzekering-wet terwijl het anderszijds uitsluitend veroorzaakt werd door het feit dat het slachtoffer zich tot bij de dokters Devos en Kluyskens

en Hoffman heeft moeten begeven en dit ter oorzaak van de door de burgerlijke partij gewilde controle;

Overwegende dat de eerste rechter voor het overige oordeelkundig heeft beslist nopens de eisen van de burgerlijke partij dat, waar zij slechts van af haar betaling in de rechten trad van haar verzekerde, en geen vergoedende intresten heeft uitgekeerd, zij dan ook hoogstens dergelijke intresten zou kunnen terugvorderen vanaf de dag van haar uitbetalingen; dat de verdachte en de burgerlijk aansprakelijk gedaagde dit niet betwisten; dat verder de gerechtelijke intresten slechts dienen toegekend vanaf de dag dat de eis werd gesteld; dat ten slotte aan de burgerlijke partij akte dient verleend van haar voorbehoud voor de toekomst;

Om deze redenen :

Gelet op de wetsbepalingen in het beroepen vonnis aangehaald ter uitzondering van artikel 9 der Wet van 31 mei 1882, gewijzigd door artikel 1 en 2 der Wet van 14 november 1947, hier niet meer van toepassing en gelet daarenboven op artikel 24 der Wet van 15 juni 1935, artikel 211 van het Wetboek van Strafvordering, artikel 140 der Wet van 18 juni 1869, gewijzigd door artikel 2 der Wet van 4 september 1891, alle wetsbepalingen door de Voorzitter ter terechtzitting aangeduid.

Het Hof,

Recht doende, op tegenspraak :

Alle andere of strijdige besluiten als ongegrond verwerpend :

Ontvangt de ingestelde beroepen alsmede het incidenteel beroep ingesteld door de burgerlijke partij en er over beslissend :

Bevestigt het aangevochten vonnis voor het geheel, mits de volgende wijzigingen :

a) dat, met eenparige stemmen, de gunst van de voorwaardelijkheid aan de verdachte Delcoigne wordt onttrokken.

b) dat de hoofdsom, toegekend aan de burgerlijke partij, hier wordt verminderd tot 36.908 — (4.606 + 710) = 31.493 fr.

c) dat de gerechtelijke intresten zullen verschuldigd zijn vanaf 27 december 1956 op de som van 27.376 fr. en vanaf 4 maart 1957 op de som van 4.117 fr.

d) dat aan de burgerlijke partij akte wordt verleend van haar voorbehoud voor de toekomst.

Veroordeelt de verdachte en de over haar als burgerlijk aansprakelijk gedaagde solidaire in de kosten van beroep gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie, deze kosten begroot op de som van 387 fr.

Veroordeelt de verdachte en de over haar als burgerlijk aansprakelijk gedaagde solidaire tot de helft der kosten gevallen aan de zijde van de burgerlijke partij.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

Kortgeding — 30 januari 1958.

Voorzitter : M. De Necker.

Advocaat : Mr Delagranghe.

1. Minderjarige. — Bekwaamheid om in bepaalde gevallen persoonlijk in rechte te staan.
2. Bevoegdheid van de voorzitter in kortgeding.

1. *Minderjarigen, die het oordeel des onderscheids bezitten, mogen zonder vertegenwoordiging of bijstand alle spoedeisende handelingen verrichtingen, die een bewarend karakter hebben, d.i. nodig zijn om een dringend vermogensverlies te voorkomen.*

Zij mogen persoonlijk, zonder vertegenwoordigd te zijn, in die gevallen een vordering in kortgeding instellen.

2. *De voorzitter in kortgeding mag slechts een voorlopige beslissing wijzen, die geen nadeel ten principale toebrengt.*

Hieruit volgt echter niet, dat hij in geen geval de rechten van partijen zou mogen beoordelen. Hij vermag niet over die rechten uitspraak te doen ten aanzien van de grond, maar hij mag wel onderzoeken of enig recht aanwezig is en men niet te doen heeft met een loutere feitelijkheid.

Het « nadeel ten principale » betekent inderdaad alleen, dat het standpunt van de voorzitter in kortgeding niet bindend is voor de rechter over de grond en zijn bevelschrift geen invloed mag hebben op de uitspraak ten gronde.

Verstraeten en Herremans t/ N.V. Les Assurances du Crédit en N.V. « De Poorter Louis ».

Overwegende dat de vordering strekt tot het horen zeggen voor recht dat de betekening van afstand op 13 december 1957, gedaan bij exploit van deurwaarder G. Maryns, te Kortrijk, ten verzoeken van de N.V. « Les Assurances du Crédit » aan de N.V. « Louis Depoorter », werkgeefster van eiseres Verstraete Christiane, ten belope van de twee-vijfden van het loon aan eiseres toekomend en uitbetaald door tweede verweerster, ter betaling van een schuld van 17.800 fr., saldo, verschuldigd gebleven bedrag op de aankoop van een scooter door « Auguste Pillaert, mineur, né le 15 juin 1915 et son épouse qu'il assiste et autorise, Marie-Madeleine Dewulf », nietig is, als een feitelijkheid daarstellend en dienvolgens tot de opheffing ervan;

Overwegende dat tweede verweerster verstek maakt;

1. In feite :

Overwegende dat bij overeenkomst dd. 24 augustus 1955, Auguste Pillaert, mijnwerker en Marie-Madeleine Dewulf, zijn echtgenote, met financieringscontract en onder schorsende voorwaarde van de eigendomsoverdracht tot aan de volledige betaling bij de S.M. « Crédivit », een scooter kochten, mits de som van 3.258 fr. onmiddellijk betaalbaar, plus 22.464 fr. betaalbaar in 24 maandelijkse schijven van 936 fr.;

Overwegende dat op 30 november 1957 een verbintenis ondertekend werd door Herremans Maria, moeder-voogdes, ten gevolge van het overlijden van de vader, van haar minderjarig kind, van Verstraete Christiane, de eiseres, door dewelke Herremans Maria bekende koopwaar gekocht te hebben van « Crédivit » en nog aan de N.V. « Les Assurances du Crédit » een saldo verschuldigd te zijn van 17.800 fr., die zij zich

verbond te betalen « par saisie salaire sur Christiane Verstraete »;

Overwegende dat niet betwist wordt dat Pillaert Auguste, de koper van de scooter, zijn vrouw verlaten had en toen in concubinaat leefde met Herreman Maria;

Dat de moeder, wettige voogdes, haar meisje in de steek gelaten had en deze inwoonde bij haar toeziende voogd, Herreman René, haar grootvader langs moeders zijde;

Overwegende dat bij exploit van deurwaarder G. Maryns te Kortrijk, dd. 13 december 1957, de maatschappij « Les Assurances du Crédit », in de plaats gesteld van de S.M. « Crédivit », wiens risico zij dekte, betekende aan de N.V. « Depoorter Louis » dat Me-juffer Verstraete Christiane, schoondochter van Pillaert Auguste — eiseres ter zake — haar een bedrag van 17.800 fr. verschuldigd was, betaalbaar met afhoudingen op het loon van Verstraete Christiane en haar gans het afstaanbaar gedeelte van haar lonen en commissies had afgestaan;

Dat, gevolg hierop gevend, de werkgeefster van eiseres afhouding doet van de twee-vijfden van haar loon;

II. In rechte :

A. Betreft de ontvankelijkheid.

Overwegende dat verweerster, de S.V. « Les Assurances du Crédit » beweert dat de vordering niet ontvankelijk is, daar zij persoonlijk ingesteld wordt door een minderjarige, dewelke dus onbekwaam is om in rechte te staan;

Overwegende dat de onbekwaamheid van de minderjarigen een natuurlijke onbekwaamheid is, wanneer deze spruit uit de physiologische staat zelf van het wezen of een burgerlijke onbekwaamheid wanneer deze spruit uit een beschikking van de wet met het oog op de bescherming van minderjarigen;

Dat de eerste soort onbekwaamheid deze is van de minderjarigen die nog geen onderscheid des oordeels bezitten en in staat van « infantia » nog verkeren en de tweede dezen die wel bekwaam zijn tot onderscheid des oordeels;

Dat alhoewel de Wet geen uitdrukkelijk onderscheid maakt tussen beiden, hun toestand niet heel en al dezelfde is;

Dat inderdaad de onbekwaamheid van de eerste algeheel is, terwijl, hetzij de Wet, hetzij de algemene beginselen, zekere uitzonderingen toelaten waarbij minderjarigen wel zekere daden mogen stellen zonder vertegenwoordigd te zijn;

Overwegende dat algemeen aangenomen wordt dat minderjarigen bekwaam tot onderscheid des oordeels, zonder vertegenwoordiging of bijstand, alle dringende daden mogen stellen die een bewarend karakter hebben, dit is deze die nodig zijn om aan het patrimonium een dringend verlies te vermijden (De Page : Dr. Cic., T. I, bl. 73);

Dat inderdaad de onbekwaamheid tot bescherming, die de onbekwaamheid der minderjarigen kenschetst, in dit geval nadelig ware voor minderjarigen;

Overwegende dat dan ook aangenomen wordt, dat minderjarigen, persoonlijk en zonder vertegenwoordiging, in die gevallen, een vordering in kortgeding mogen instellen (Van Lennep : Kortgeding, bl. 359; Carré sur Chauveau : Lors de la proc., civ., art. 806, quest. 2754; Moreau : Jur. référés, bl. 258; Beroep Gent, 8 juni 1838, Pas. 1838, II, bl. 144; Beroep Gent, 14 april 1881, Pas. 1881, II, bl. 210);

Overwegende dat ter zake de moeder-voogdes, ver van de belangen van haar minderjarige dochter te

behartigen, op haar dochter de schuld van haar minnaar wil schuiven en deze laten afbetalen door afhoudingen op het loon van haar dochter;

Overwegende dat, moest nog eiseres vertegenwoordigd zijn, wegens de tegenstrijdigheid van belangen, bij toepassing van artikel 420 B.W., haar vertegenwoordiger de toeziende voogd moest zijn, haar grootvader Herreman René;

Dat deze in zake is;

Overwegende dat de vordering wel ontvankelijk voorkomt;

B. Betreft de bevoegdheid.

Overwegende dat eerste verweerster beweert, dat in ieder geval de rechter in kortgeding onbevoegd voorkomt, om reden dat het voorwerp van de vordering de grond van de zaak aanraakt;

Overwegende dat de rechter in kortgeding enkel een voorlopige beslissing mag vellen, die geen nadeel ten principale doet;

Dat hieruit echter niet volgt dat deze rechter in geen geval de rechten van partijen zou mogen beoordeelen;

Dat hij niet vermag over die rechten uitspraak te doen ten aanzien van de grond, maar wel mag onderzoeken indien enig recht voorhanden is en men niet in aanwezigheid is van een loutere feitelijkheid;

Dat inderdaad het nadeel ten principale enkel beduidt dat het standpunt van de rechter in kortgeding niet bindend is voor de rechter over de grond en zijn bevelschrift geen invloed mag hebben op de uitspraak ten gronde (Van Lennep : Kortgeding, bl. 144);

Dat het aan verweerster altijd vrij zal staan eiseres voor de rechter over de grond te dagvaarden om haar te laten veroordelen tot de betaling van het saldo verschuldigd op de koopprijs van kwestige scooter;

C. Betreft de grond.

Overwegende dat de scooter, waarvoor een saldo van 17.800 fr. op de verkoopprijs nog zou verschuldigd zijn, gekocht werd, met financieringscontract van de S.M. « Crédivit », door Pillaert Auguste en zijn echtgenote Marie-Madeleine Dewulf;

Dat geen rechtsband bestond tussen Herreman Maria, moeder van eiseres of Verstraete Christiane en de maatschappij « Crédivit »;

Dat twee jaar later Herreman Maria bekend voor 17.800 fr. koopwaren gekocht te hebben aan de maatschappij « Crédivit » en zich verbindt dit bedrag af te betalen door afhoudingen op het loon van haar dochter Christiane Verstraete;

Overwegende dat het stuk niet draagt dat zij handelt als moeder-voogdes over Christiane Verstraete, naar minderjarige dochter;

Dat daarenboven Herreman Maria de bekwaamheid niet had om haar dochter te vertegenwoordigen, gezien de tegenstrijdigheid van belangen van beiden;

Dat inderdaad de schuld van 17.800 fr. deze was van Pillaert Auguste, minnaar van de moeder-voogdes, en het stuk zelf door de moeder ondertekend, de melding draagt van Pillaert Auguste;

Dat de minderjarige dus maar rechtsgeldig kon vertegenwoordigd worden door haar toeziende voogd;

Overwegende eindelijk dat de voogd absoluut geen bekwaamheid bezit om rechtshandelingen te stellen die een liberaliteit, ten laste van de pupil inhouden;

Overwegende dat zekerlijk de handeling van Herreman Maria dit karakter had, daar zij de minderjarige wilde verbinden de schuld van haar minnaar te betalen, zonder de minste tegenprestatie ten voordele van de minderjarige;

Dat het verbod voor de voogd milddadigheden te

doen ten laste van de minderjarige en ten voordele van derden, zich uitstrekt tot alle handelingen die de minderjarige verarmen, dit is waardoor de minderjarige geen equivalent voordeel verkrijgt (Kluyskens : Burg. recht, Personen- en Familierecht, T. VII, bl. 640);

Overwegende dat dit blijkbaar ter zake het geval is;

Dat derhalve de moeder-voogdes voor haar minderjarige dochter een nietige verbintenis zou aangegaan hebben;

Dat derhalve de aangeklaagde betekening van afstand hoeft aangezien te worden als een loutere feitelijkheid;

Om deze redenen,

Uitspraak doende tegensprekelijk tegenover eerste verweerster en bij verstek tegenover tweede verweerster;

Verklaren de eis ontvankelijk;

Verklaren Ons bevoegd;

Zeggen dat de overeenkomst van 30 november 1957 blijkbaar nietig is;

Zeggen dat derhalve de betekening van de afstand door eerste verweerster aan tweede verweerster een feitelijkheid is ten aanzien van eiseres;

Dientengevolge bevelen de opheffing van de afstand met beslag betekend aan tweede verweerster bij exploit van deurwaarder G. Maryns te Kortrijk in dato van 13 december 1957;

Verwijzen verweersters, ieder voor de helft, in de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

27 februari 1957

Voorzitter : M. Meulemans

Rechters : M.M. Boeye en Helleputte

Advocaten : Mrs. Verbist en Albessard

Koopvernietigende gebreken van huisdieren. — Toepasselijkheid van art. 1641 B.W. op andere dieren dan de in art. I van de wet van 25 augustus 1885 vermelde.

De wet van 25 augustus 1885 is een bijzondere wet, die slechts toepasselijk is op de in art. 1 daarvan vermelde dieren; zover het deze soorten betreft, kunnen alleen de later bij K.B. aangewezen ziekten en gebreken tot koopvernietiging aanleiding geven.

Ten aanzien van andere dan de in vermeld art. I vermelde huisdieren blijft art. 1641 toepasselijk.

Noch uit de memorie van toelichting van de wet van 25 augustus 1885, noch uit de tekst van deze wet blijkt, dat de wetgeving van gemeen recht ten aanzien van andere huisdieren niet toepasselijk zou zijn.

Leva t/ Nagels

Gezien de processtukken en nl. het vonnis, in regelmatige uitgifte voorgelegd, op tegenspraak tussen partijen op 2 maart 1956 door de heer Vrederechter van het kanton Zoutleeuw uitgesproken, op 24 april 1956 bestreden bij geboekt exploit van deurwaarder Dotremont;

Overwegende dat het beroep in behoorlijke vorm en ten gepaste tijd ingediend ontvankelijk is;

Overwegende dat appelland bij oorspronkelijke dagvaarding om verbreking verzocht van de overeenkomst die hij in de zomer van het jaar 1955 met geïn-

timeerde sloot en waarbij hij van hem een jonge jachthond, ras « Engels setter » aankocht voor de prijs van 3.000 fr.;

Overwegende dat deze dagvaarding gegrond is op een gebrek dat de hond, volgens appellant, vertoonde, dat als een « substantieel gebrek » diende aangemerkt en derhalve de verbreking van de overeenkomst moest medebrengen;

Overwegende dat de eerste rechter de eis niet ontvankelijk en trouwens ongegrond heeft verklaard;

Ontvankelijkheid :

Overwegende dat het niet kan betwist worden dat de wet van 25 augustus 1835 een bijzondere wetgeving uitmaakt die slechts toepasselijk is op de soorten dieren die zij bij art. 1 vermeldt; dat wat deze soorten betreft, slechts de ziekten en gebreken die bij Koninklijk Besluit later werden voorzien tot het inspannen van de vordering tot koopvernietiging kunnen aanleiding geven;

Maar overwegende dat het niet blijkt, in strijd met de mening van de eerste rechter en van de rechtsleer waarop hij steunt dat artikel 1641 B.W. niet toepasselijk zou zijn wanneer het een ander huisdier betreft, d.i. een dezer die bij voormeld artikel niet wordt voorzien, en dat van een gebrek of ziekte zou aangetast zijn die een rechtsvordering tot koopvernietiging zou kunnen wettigen;

Overwegende immers dat indien de memorie van toelichting van de wet van 25 augustus 1885 in het algemeen van de verkoop of de ruiling van bepaalde « huishoudelijke dieren » gewag maakt, het noch uit deze memorie, noch uit de lezing van de wet van 25 augustus 1885 blijkt dat de wetgeving van gemeen recht voor de andere huisdieren zou uitgeschakeld worden;

dat het woord « alleen » (seul), bij dit artikel vermeld, slechts de woorden ziekten of gebreken raakt die op drie bepaalde soorten dieren betrekking hebben en geenszins beduidt dat « alleen » de verkoop of ruiling van deze bepaalde soorten tot een vordering in koopvernietiging wegens ziekten of gebreken kunnen aanleiding geven;

Overwegende trouwens dat er geen enkele reden bestaat te denken dat de wetgever van 1885 alle verhaal aan de koper of ruiler van deze andere huishoudelijke dieren die b.v. met een ziekte zoals de epilepsie zouden aangetast zijn zou hebben willen ontzeggen;

Overwegende dat de wet van 25 augustus 1885 die van het gemeen recht afwijkt derhalve restrictief dient uitgelegd en dat het behoort, met een groot deel auteurs te beslissen dat de verkoop of de ruiling van ander huisdieren aan de beschikkingen van art. 1641 en volgende van het Burgerlijk Wetboek onderworpen blijven (cfr. n.l. Laurent B. XXIV nr. 380, Pand. Belges B. 132 Vente nrs 64 en 74);

dat de huidige vordering dienvolgens ontvankelijk is.

Gegrondheid :

Overwegende dat het gebrek waarover appellant klaagt en waarop hij de vordering steunt hierin bestaat dat de hond voor de jacht niet kan dienen daar hij door de gewoonten verschrikt wordt en lopen gaat ; dat dit gebrek aan het licht kwam bij de opening van de jacht op 27 augustus 1955 en later telkens hij op jacht genomen werd;

Overwegende dat deze schikking echter principieel niet onherstelbaar blijkt en dat het ter zake geenszins bewezen wordt dat appelland met het nodig geduld tot een ernstige dressuur is overgegaan om geleidelijk

de hond eerst aan lichte — daarna aan hevigeren schoten gewoon te maken; dat het eerder blijkt, zoals appelland het zelf verklaart, dat deze laatste bij de openingsdag van de jacht, vaststellende dat het dier bij het eerste schot verschrikte onherroepelijk beslist heeft dat het met een ongeneeslijk gebrek behept was; dat het derhalve ten genoegen van recht niet bewezen wordt dat de hond een gebrek vertoonde dat hem onherstelbaar ongeschikt maakte tot het gebruik waarvoor appelland hem beschikte;

Overwegende bovendien dat dit gebrek, moest zijn bestaan bewezen worden, door appelland gemakkelijk had kunnen ontdekt worden; dat de meest elementaire voorzichtigheid gebod dat appelland die een jonge jachthond kocht — slechts enkele maanden oud volgens geïntimeerde — zich zou vergewissen van zijn gedraging bij het afgaan van geweerschoten in de lucht derwijze dat hij aldus met kennis van zaken tot zijn aankoop zou kunnen overgaan;

Overwegende dat het, uit wat voorafgaat, blijkt dat het ten genoegen van recht bewezen wordt noch dat de hond behept is met een gebrek dat de vernietiging van de verkoop verrechtvaardigt, noch dat dit gebrek voldoende verborgen is om bij een normaal onderzoek niet ontdekt te worden;

Overwegende dat de feiten die appelland in ondergeschikte orde vraagt te mogen bewijzen ter zake niet dienend zijn: de twee eerste, die trouwens niet betwist worden, voor de reden hier hoger vermeld en het derde omdat het er niet toe strekt het bestaan te bewijzen van een verbintenis die geïntimeerde zou aangegaan hebben, doch slechts een onbepaalde belofte de zaak in der minne te regelen,

Om deze redenen:

de Rechtbank,

Ontvangt het beroep en verklaart het gedeeltelijk gegrond;

Doet het bestreden vonnis te niet in zover het de oorspronkelijke eis niet ontvankelijk heeft verklaard; Wijzigende deswege verklaart hem ontvankelijk;

Bevestigt het vonnis « a quo » wat de andere beschikkingen betreft;

Verwijst appelland in de beroepskosten.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE HASSELT

2e Kamer. — 27 mei 1957.

Voorzitter: M. Pexters.

Rechters: MM. Perilleux en Strauven.

Procureur des Konings: M. Gielen.

Advocaten: Mrs. Koninckx en Stas.

Wegverkeer. — Bijzondere autobusdienst zonder ministeriële machtiging, ten hoogste drie maal per week. Niet een voortgezet misdrijf.

Een voortgezet misdrijf veronderstelt een blijvende staat van criminaliteit, een opeenvolgende doch ononderbroken schending van de strafwet.

Het onderhouden van een autobusdienst zonder de vereiste ministeriële machtiging, slechts één of twee of ten hoogste drie maal per week, is te onregelmatig om zodoende blijvende staat van misdadigheid te kunnen opleveren en kan dus niet als ononderbroken schending van de wet worden aanzien.

Iedere rit maakt op zich zelf een misdrijf uit met telkenmale een nieuwe uiting van de wil van de

dader om het te plegen, zodat verscheidene rechtsvervolgingen mogelijk zijn.

O.M. t/ Troonbeeckx en N.M.B.S.

Gelet op het hoger beroep door de burgerlijke partij en door het openbaar ministerie ingesteld tegen het wedersprekelijk vonnis der politierechtbank van het kanton Hasselt, dd. 21 maart 1957;

Overwegende dat deze beroepen regelmatig en tijdig werden aangetekend, en derhalve ontvankelijk zijn;

Overwegende dat ten onrechte betichte in twijfel meent te trekken dat het soort vervoer, waarvoor hij thans vervolgd is, onder de beschikkingen der besluitwet van 30 december 1946, betreffende het bezoldigd vervoer, van personen bij middel van autovoertuigen zou vallen en of in zijn geval wel toelating tot uitbating vereist is;

Dat inderdaad hij reeds veroordeeld werd bij vonnis van de politierechtbank van Hasselt, dd. 31 mei 1956, om op 20 december 1955 een bezoldigd vervoer van personen zonder machtiging van de Heer Minister van Verkeerswezen uitgevoerd te hebben en dit vonnis op 1 december 1956 door de boetstraffelijke rechtbank van Hasselt zetelende in graad van beroep bekrachtigd werd;

Dat het aldus onherroepelijk vaststaat dat hij op gezegde 20 december 1955, dusdanig niet toegelaten vervoer gedaan heeft;

Dat hij thans in zijn besluiten zelf verklaart dat het feit van 20 december 1955, de laatste schakel was van de reeks feiten voor dewelke hij thans terecht staat;

Dat dus dient aangenomen dat de feiten, waarvan sprake in de huidige betichting, absoluut hetzelfde karakter hebben, als het feit van 20 december 1955, en dan ook onder toepassing der besluitwet van 30 december 1946 vallen;

Dat bijgevolg niet dienend ter zake is zijn argumentatie deswege dieper te onderzoeken;

Overwegende verder dat betichte te zijner verdediging doet gelden dat hij reeds veroordeeld werd wegens het feit van 20 december 1955, en dat de feiten, waarover hij thans terecht staat, met eerstgenoemde feit eenheid vormen;

Dat de uitbating van een autobusdienst zonder dat dan ook maar een straf kan toegepast worden, toelating een voortgezet misdrijf daarstellen zou en voor de ganse duur der uitbating, straf die in casu reeds uitgesproken werd zowel door de Politierechtbank als in beroep;

Overwegende dat de eerste rechter deze zienswijze overnam en Troonbeeckx vrijsprak van de betichting hem ten laste gelegd;

Overwegende nochtans dat dusdanige stelling onjuist is;

Dat een voortgezet of permanent misdrijf een blijvende staat van criminaliteit veronderstelt, een opeenvolgende doch ononderbroken schending der strafwet — (Rép. Prat. V° Infractions et répression général, n° 8);

Dat een wederrechtelijke inrichting van een autobusdienst slechts, 1, 2 of hoogstens driemaal in de week, lijk in casu het geval is, te onregelmatig blijkt om zulkdanige blijvende staat van misdadigheid te kunnen daarstellen en dus niet als ononderbroken schending der wet kan aangezien worden;

Dat iedere rit op haar eigen een misdrijf uitmaakt met telkenmale een nieuwe tussenkomst van de wil van de dader om het te plegen;

Overwegende dat in die omstandigheden er ter zake

meerdere rechtsvervolgingen mogelijk zijn en de bestraffing van het feit van 20 december 1955, dan ook de bestraffing niet belet der feiten in de huidige dagvaarding omschreven;

Overwegende dat deze laatste feiten door betichte toegegeven worden en dan ook als bewezen dienen gehouden;

Dat voor deze feiten één straf kan worden toegepast, gezien de eenheid van misdadig inzicht;

Overwegende dat er ten voordele van betichte verzachtende omstandigheden bestaan voortspruitende uit zijn voorgaand goed gedrag;

Overwegende dat de N.M.B.S. zich burgerlijke partij stelde en een schadevergoeding vorderde van 8.536 F. berekend op 2 reizen gedurende 26 weken, aan 21 F. de reis, voor 4 personen, te tellen heen en terug, dit alles verminderd met de vergoeding van 200 F., reeds toegekend voor het feit van 20 december 1955;

Overwegende dat ongetwijfeld de doening van betichte schade aan de burgerlijke partij berokkende daar voorzeker, bij ontstentenis van de dienst door Troonbeeckx ingericht, vele personen naar Hasselt, zouden gekomen zijn met de vervoermiddelen toebehorende aan de burgerlijke partij;

Dat zulke schade natuurlijk niet met juistheid te bepalen is en ex aequo et bono dient geraamd;

Dat de berekening door de burgerlijke partij gedaan niet overdreven voorkomt gezien meermaals drie reizen per week plaats hadden en de autobus van betichte ingericht was voor negen personen.

.....

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer. — 6 augustus 1957.

Voorzitter : M. Dirix.
Rechts : M.M. Maes en Blauwaert.
Referendaris : M. Cloquet.
Advocaten : Mrs Snoeck en Maréchal.

« Vrij reiziger ». — Beëindiging ad nutum van de rechtsverhouding door de principaal. — Recht van de reiziger om voor concurrerende firma's werkzaam te zijn.

De principaal mag in principe « ad nutum » afzien van de diensten van een vrij reiziger zonder zijn beslissing te moeten rechtvaardigen.

Bij de uitoefening van dit recht mag hij echter de eer van de reiziger niet krenken.

Een vrij reiziger, die in principe het recht heeft verscheidene firma's en zelfs concurrerende firma's tegelijk te vertegenwoordigen, heeft het recht, na beëindiging van zijn verhouding tot een der firma's, te werken of te blijven werken voor andere, eventueel mededingende firma's tenzij bij overeenkomst in de mate, waarin zulks toegelaten is, zijn vrijheid te dien aanzien mocht zijn beperkt.

Overwegende dat de vordering oorspronkelijk strekte tot te horen zeggen voor recht dat de overeenkomst waarbij eiser door verweerster als reiziger was erkend, verbroken is ten ongelijke van verweerster en dat verweerster aan eiser de som moet betalen van 73.000 fr., te weten :

1°) 3.000 fr. uit hoofde van een forfaitaire bezoldiging voor de maand april 1957;

2°) 30.000 fr. ten titel van schadevergoeding uit hoofde van het eenzijdig verbreken van de overeenkomst;

3°) 40.000 fr. als bedrag van de door eiser verdiende commissielonen;

Overwegende dat verweerster onder het geding aan eiser een som betaalde van 14.778 fr., te gelden op het saldo van de rekeningen tussen partijen;

Overwegende dat verweerster, bij wedereis, de veroordeling vordert van eiser tot terugbetaling van 173 fr. die zij te veel zou betaald hebben;

dat zij bovendien — eveneens bij wedereis — van eiser een schadevergoeding vordert van 50.000 fr. wegens het feit dat na de verbreking van de litigieuze overeenkomst, eiser zich bij een concurrerende firma heeft geëngageerd en, naar de bewering van verweerster, alles in het werk stelt om het cliënteel van verweerster naar de concurrerende firma over te hevelen;

I. Wat betreft de aard van de rechtsverhoudingen.

Overwegende dat eiser zich in de dagvaarding heet, een « vrij reiziger »;

dat verweerster, in haar schrijven van 29 april 1957, eveneens aan eiser die hoedanigheid van « vrij verkoper » toeschrijft;

Overwegende dat geen bestanddeel van de zaak die hoedanigheid tegensprekt;

Overwegende dat de committent, in principe, aan de diensten van een vrij reiziger mag verzaken « ad nutum » en zonder zijn beslissing te moeten rechtvaardigen (Werkrechtersraad Charleroi, 23 november 1934, Bull. Ass. 1937, 325 — id. Antwerpen, 19 juni 1937, Louage d'ouv. 1938, 37 — Hrb. Brussel, 19 december 1936, J. C. B. 1937, 182 — Hrb. Verviers, 23 mei 1942, Pas. 1942, III, 26 — Brussel, 23 juni 1953, J. C. B. 1955, 276 en opmerkingen);

Overwegende dat hij weliswaar bij de uitoefening van dit recht, geen daden mag stellen die de eer van de reiziger zouden krenken;

doch, dat eiser niet beweert dat verweerster jegens hem onrechtmatige procédés zou gebruikt hebben o. a. in de wijze en in de omstandigheden waar zij hem afgedankt heeft;

Overwegende dat een vrij reiziger die in principe het recht heeft verscheidene firma's en zelfs concurrerende firma's tegelijk te vertegenwoordigen, het recht heeft, wanneer zijn diensten door één firma niet meer gebruikt worden, gezegde diensten te verlenen of te blijven verlenen aan andere, desgevallend mededingende firma's, tenzij hij — bij overeenkomst — in de maat waar het toegelaten is, zijn vrijheid des-aangaande zou beperkt hebben, hetgeen hier het geval niet blijkt te zijn;

(Verder zonder belang.)

NOOT : Tegen bovenstaand vonnis is hoger beroep ingesteld.

VREDEGERECHT TE BRUGGE

3e kanton. — 17 januari 1958.
Vrederechter : M. De Bock.
Advocaat : Mr D. de Baets.

Aansprakelijkheidsverzekering van automobilisten. — Premieverhoging met meer dan 10 %. — Mogelijkheid van opzegging van de verzekeringsovereenkomst ?

Bij toepassing van artikel 24 der wet van 1 juli 1956 (overgangsbepalingen), voor zover de premieverhoging 10 % mocht overschrijden, kan het verzekeringscontract worden ontbonden bij het verstrijken van de overgangsregeling of overgangspane; deze laatste moet echter worden beëindigd bij K.B., hetgeen tot dusver niet is geschied.

Opgezegd kan de verzekeringsovereenkomst alleen worden met inachtneming van de bedingen van het contract.

Verzekeringsmaatschappij X. t/ Verschuere.

Overwegende dat de posten der vordering van 215 fr. en 2043 fr. steunen op de « aanpassing » der polisvoorwaarden aan de door de nieuwe wet geschapen toestand;

Overwegende dat weliswaar de betaling der premies door verweerder geen instemming zou kunnen betekenen met door de verzekeraarster voorgestelde verhogingen en wijzigingen, doch dat krachtens art. 8 der algemene voorwaarden van het verzekeringscontract tussen partijen bestaande (polis Koninklijke Belgische Automobiellclub) door verweerder een opzegging moest gegeven worden bij aangetekende brief, minimum 1 maand voor de eerstkomende vervalddag der premie, hetzij 1 januari of minstens 20 januari 1957;

Overwegende dat, bij toepassing van art. 24 der wet van 1 juli 1956 (overgangsbepalingen) voor zover de premieverhoging de 10 ten honderd zou overschrijden, het verzekeringscontract eveneens kan ontbonden worden bij het verstrijken van de overgangsregeling of overgangspane; dat deze laatste echter moet worden beëindigd door koninklijk besluit, hetgeen tot hiertoe niet geschiedde;

Overwegende dat verweerder, derhalve, bij gebrek van een der voormelde regelmatige opzeggingen gehouden is tot betaling der gevorderde bedragen; (verder zonder belang)

VREDEGERECHT TE NEERPelt

25 juni 1957

Rechter : M. Roelands
Advocaten : Mrs Gepts en Verhoeven

Kleine nalatenschappen. — Schatting van het goed. — Geen voorkeurrecht. — Akkoord tussen de medegerechtigden.

De schatting dient de werkelijke waarde, d.w.z. de verkoopwaarde te bepalen op de dag, waarop de overneming verwezenlijkt wordt en niet op de dag van het overlijden van de erflater.

De wet kent niet een recht van voorkeur toe aan degene der erfgenamen, die voornemens is persoonlijk het goed te betrekken.

Wanneer de mede-ondertekenaars in het verzoekschrift verklaard hebben, dat zij akkoord gaan de omschreven goederen aan een bepaalde mede-

gerechtigde over te dragen, is tussen hen een overeenkomst tot stand gekomen, die krachtens art. 1134 B.W. te goeder trouw moet worden ten uitvoer gebracht.

Een schriftelijk of zelfs mondeling akkoord omtrent een bepaalde overnemer kan niet worden gewijzigd, tenzij met wederzijdse toestemming.

Mennen t/ Mennen en cs.

Gelet op het verzoekschrift, Ons aangeboden, door verzoekster Mennen Anna - Margaretha - Maria, d.d. 18 februari 1957, waarbij zij vraagt om te Hamont, een huis met verdere gebouwen en grond, ter plaatse genaamd « Hamont de Stad », sectie B, nummer 59d, groot samen 2 a 30 ca, alsmede de roerende goederen bestaande in huismeubelen en andere inboedel, over te nemen, overeenkomstig de Wet van 16 mei 1900, op de kleine nalatenschappen;

Gelet op ons bevelschrift d.d. 12-3-1957, geregistreerd te Neerpelt op 22-3-1957, dag en uur vaststellende voor de verschijning der partijen en de eedaflegging van de deskundige;

Gelet op de oproeping der partijen bij ons aangekend schrijven van 13-3-1957 en op Ons daaropvolgend procesverbaal van vrijwillige verschijning der partijen d.d. 29 maart 1957, geregistreerd de 11e april 1957, de eedaflegging vaststellende van de heer Somers, landmeter van het kadaster, wonende te Peer;

Gelet op het deskundig verslag d.d. 24-4-1957, van voornoemde heer Somers;

Gelet op Ons aangetekend schrijven d.d. 10 mei 1957, de belanghebbenden oproepende tegen 28 mei 1957, ter bespreking van het deskundig verslag en om de gewenste opmerkingen te maken aangaande de schatting der goederen; dat het hun op voormelde dag tevens toegelaten werd de betwistingen naar voren te brengen aangaande de wijze waarop moet worden overgegaan tot de overneming en vast te stellen welke belanghebbenden het recht tot overneming zullen mogen uitoefenen;

Gelet op het tweede verzoekschrift, neergelegd op 28 mei 1957, ter gelegenheid van onze oproeping van belanghebbenden, en uitgaande van 1° Mennen Gerard; 2° Mennen Margaretha; 3° Mennen Jozef, waarbij deze vragen om de overname te doen van dezelfde, reeds genoemde goederen, evenals van de inboedel, welke zij samen met hun vader en zusters in onverdeeldheid bezitten;

Overwegende dat zij aanvoeren de meerderheid der belangen te vertegenwoordigen, zoals vereist door de wet van 16 mei 1900 (Cfr. A.P.R. V° Kleine nalatenschappen, D 3, N° 128); dat zulks o.m. blijkt uit de schriftelijke verklaring van de vader Mennen Jan, waarbij deze zijn voorkeur geeft aan de verzoekers van het tweede verzoekschrift;

Overwegende dat de voorwaarden gesteld door de wet van 16 mei 1900 aanwezig zijn en dat de door haar voorgeschreven pleegvormen worden nageleefd; dat partijen o.m. uitgenodigd geworden zijn overeenkomstig artikel 4, zesde lid, van de wet van 1900;

Overwegende dat uit het eerste rekwist tot overneming blijkt dat de roerende en de onroerende goederen afhangen van de wettelijke gemeenschap Mennen Van Gompel Jan-Cornelis, ingevolge akte van aankoop verleden door Notaris Schoolmeesters te Hamont, de 11-3-1919 en van de nalatenschap van de echtgenote en moeder Van Gompel Jacoba-Josephine, overleden te Hamont, de 31-8-1942, « ab intestato ».

Overwegende dat het blijkt uit het uittreksel van de kadastrale legger en het getuigschrift van de Ontvanger

der Registratie te Neerpelt, dat de onroerende goederen afhangende van die gemeenschap en nalatenschap, ten dage van het overlijden van Van Gompel Jacoba, voornoemd, zegge 31-8-1942, een gezamenlijk kadastraal inkomen hadden van 2.298 frank;

Overwegende dat uit het deskundig verslag blijkt dat het onroerend goed een waarde heeft van 365.000 fr. en de roerende goederen een waarde hebben van 5.000 fr. of een totale verkoowaarde op 24 april 1957 van 370.000 fr.;

Dat de schatting immers de werkelijke waarde d.w.z. de verkoopwaarde dient te bepalen op de dag waarop de overname verwezenlijkt wordt en niet op de dag van het overlijden van de «de cujus»; (A.P.R., N° Kleine nalatenschappen, D. 3, N° 230); dat zulks in casu gedaan werd;

Overwegende dat op onze zitting van 28 mei 1957, waarop alle partijen aanwezig waren of behoorlijk vertegenwoordigd, er geen akkoord gevonden werd, nopens de belanghebbende die het recht tot overneming zal mogen uitoefenen; dat, er anderzijds geen geschil is opgerezen, en er zelfs akkoord bestond, betreffende de verkoopswaarde, door de deskundige vastgesteld;

Dat derhalve dient uitgemaakt wie van beide verzoekers de meerderheid der belangen heeft;

Dat vervolgens de zaak door Ons in beraad werd gehouden;

Overwegende dat «la volonté d'exercer le droit de reprise ne doit se manifester que lors de leur comparation devant le juge de paix, ou devant de président du tribunal, quand le tribunal a rejeté une demande en partage; (De Page, T. IX, N° 1066) dat bovendien een arrest van het Hof van Cassatie, d.d. 3 maart 1949 (Pas.-I-176) eveneens preciseert dat «la décision de la majorité des intérêts peut avoir lieu avant l'estimation des biens à reprendre; elle peut intervenir soit avant, soit après l'achèvement des opérations de l'expertise»;

Overwegende dat het tweede verzoekschrift binnen de termen van voornoemd arrest gedaan werd en derhalve, wat dat punt betreft, rechtsgeldig is;

Overwegende dat het weinig belang heeft of de tweede verzoekers-overnemers het goed zelf zullen in gebruik nemen; dat immers «la loi n'accorde pas de préférence à celui des héritiers qui se propose d'occuper personnellement le bien; que s'il avait été dans l'intention du législateur de favoriser un tel héritier, la loi n'eût pas manqué de déterminer en quelle place s'exercerait la préférence donnée à cet héritier; que le texte de la loi étant clair et précis, il n'appartient pas au juge d'y ajouter» (Cas. 6-12-1945, Rec. Gén. N° 18.543 en Rb. Gent, 12 juli 1954, R.W. van 6-2-1955, Kol. 983);

Overwegende verder dat eerste verzoekster opwerpt dat haar vader, Mennen Jan-Cornelis, eerst aan haar zijn toestemming had gegeven en aldus de meerderheid der belangen in haar voordeel heeft doen vallen;; dat deze evenwel nadien een «briefje» heeft getekend, waarin hij zijn toestemming introk;

Dat deze toestemming echter, volgens eerste verzoekster, niet kon herroepen worden, dan wegens een reden van nietigheid of een van de door de wet erkende oorzaken;

Overwegende dat eerste verzoekster zelf in haar verzoekschrift d.d. 18-2-1957, niet spreekt over die «voorkeur» van vader en deze zelfs haar verzoekschrift niet liet medeondertekenen, hetgeen blijkbaar onvoorzichtig was;

Dat zij op die wijze geen onmiddellijk gebruik naar buiten heeft gemaakt van deze «voorkeur», en deze slechts opvorderde wanneer vader een nieuwe getekende voorkeur geeft aan de tweede verzoekers;

Dat het echter waarheidshalve gebleken is dat uit een niet betwist en voor ons bestemd schrijven van de vader, d.d. 29 maart 1957, dat zijn toestemming voor overname ten gunste van eerste verzoekster bestaan heeft; dat zulks overduidelijk naar voren komt daar hij in dit schrijven zijn toestemming «vernietigt», welke ten voordele van eerste verzoekster gegeven was;

Overwegende dat «alléén de meerderheid der belangen gevormd na bekendmaking der schatting beslist, maar dat wanneer op het rekest de mede-onder-tekenaars verklaard hebben dat zij akkoord gaan de voorgeschreven goederen over te dragen aan een mede-gerechtigde, tussen hen een overeenkomst is tot stand gekomen, die op grond van art. 1134 B.W. te goeder trouw moet uitgevoerd worden» (Vredeger. Oostrozebeke, 24 aug. 1954, onuitg.);

Dat bovendien het Hof van Cassatie preciseerde dat de beslissing — waarbij de meerderheid aan een bepaalde deelgenoot het vermogen verleent om over te nemen — de erfgenamen bindt en dat de vrederechter die het verzoekschrift welk een andere deelgenoot nadien indient, als niet ontvankelijk afwijst, slechts de wettelijke gevolgen van een dergelijke beslissing in acht neemt (Cas. 3 maart 1949, Pas. 1949-I-178);

Overwegende dat deze zienswijze gegrond is en er mag aangenomen worden dat een schriftelijk of zelfs mondeling akkoord, omtrent een bepaalde overnemer — zoals in casu voor eerste verzoekster — niet, tenzij met wederzijdse toestemming, kan gewijzigd worden (A.P.R. D.3, V° Kleine nalatenschappen, N° 134, p. 88);

Dat, in casu, er geen sprake kan zijn van wederzijdse toestemming waardoor het mondeling akkoord zou gewijzigd zijn en dat derhalve eerste verzoekster als wettelijke overneemster dient aangezien, daar deze met haar vader, de meerderheid der belangen heeft;

Om deze beweegredenen :

Wij, Vrederechter, alls andere of tegenstrijdige besluiten verwerpend en rechtdoende op tegenspraak;

Gelet op art. 2,30,34,37 en 41 der wet van 15 juni 1935;

Gelet op de beschikkingen der wet van 16 mei 1900; gewijzigd door de wetten d.d. 23 juni 1924 en 23 april 1935;

Bepalen dat het onroerend goed, zijnde een huis met gebouwen en grond, gelegen te Hamont, Stadstraat, Nr 21 te plaatse genaamd «Hamont de Stad», sectie B, N° 59d, groot samen 2 aren 30 centiaren, een waarde heeft van 365.000 fr. en dat de roerende goederen een waarde hebben van 5.000 fr., of samen 370.000 fr.

Kennen aan verzoekster Mennen Anna-Margaretha-Maria, het recht toe om genoemde onroerende en roerende goederen over te nemen, met inachtneming van deze waarde;

Verklaren het verzoekschrift d.d. 28 mei 1957 van Mennen Gerard, Margareth en Jozef, als niet ontvankelijk; Wijzen het af;

Verwijzen dienvolgens partijen voor het verlijden der akte van overname naar Meester Croonenberghs, Notaris in verblijf te Overpelt, daartoe ambtshalve door Ons benoemd, en stellen Meester Eyben, Notaris in verblijf te Hamont, aan om de wederspannige of afwezige partijen, in hun naam ontlasting te geven, hun deel te ontvangen en zulks op kosten van deze laatsten;

Zeggen dat de kosten tot heden, hierin begrepen de kosten van het onderhavig vonnis, alsmede de kosten van het deskundig verslag, belopende in het geheel de som van 2.361,— fr., evenals de kosten van de akte van overnemen, zullen gedragen worden door de massa.

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

- Bianchi H.* — Waar en waarom misdaad. Openbare Les. Amsterdam, Noord-Hollandsche U. M.
- Dubois H.* — De registratiewet 1917. 6e dr. Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink.
- Eggens J.* — Over het fingeren van rechtsficties. Inaug. rede. Haarlem, De Erven F. Bohn.
- Eindrapport* van de Staatscommissie voor de pensioenwetgeving. Ingesteld bij Koninklijk besluit van 22 juni 1949, n° 12. 's Gravenhage, Staatsdrukkerijen Uitgeverijbedrijf.
- Enige* globale gegevens betreffende de inkomensverdeling in Nederland. Samengevat door het Centraal planbureau. 's Gravenhage, Staatsdrukkerijen Uitgeverijbedrijf.
- Eijk N. van.* — Het Ondernemingspensioenfonds. 3e dr. Leiden, Nederlandsche U. M.
- Forrest A.* — Interpol. Het internationale politieapparaat in de strijd tegen de misdaad. Zwolle, La Rivière & Voorhoeve.
- Goedhart C.* — Hoofddlijnen van de leer der openbare financiën. Leiden, H. E. Stenfert Kroese.
- Hagelen H.* — Uw toekomstvoorzieningen en de fiscus. 3e dr. Leiden, Nederlandsche U. M.
- Heijden E. van der.* — Aantekeningen bij de geschiedenis van het oude vaderlandse recht. 6e dr. Bew. door B.H.D. Hermesdorf. Nijmegen, Dekker & Van de Vegt.
- Hoetink H.* — Arresten over burgerlijk recht. 9e dr. Haarlem, H. D. Tjeenk-Willink & Zoon.
- Hoeven J. van der.* — De plaats van de grondwet in het constitutionele recht. — Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
- Peijster C.* — De onbekende misdaad. Criminologische onderzoekingen en analytische literatuurbeschouwingen met betrekking tot het criminaliteitsquotiënt, in het bijzonder toegelicht bij de warenhuisdiefstal. (Proefschrift Leiden). 's Gravenhage, Martinus Nijhoff.
- Pitlo A.* — Het zakenrecht naar het Nederlands burgerlijk wetboek. 4e dr. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon.
- Polak J.* — De eenheid van het recht. Enkele beschouwingen over specialisatie in de rechtswetenschap. Inaug. rede. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
- Soest J. van.* — De vorming van stellig belastingrecht door de uitvoerende macht. Openbare les. Deventer, A.E. E. Kluwer.
- Valkhoff J.* — De nieuwe pachtwet. Amsterdam, FED.
- Wolthers L.* — Merk en bedrijf. Handleiding voor de zakenman op het gebied van de merken-bescherming. 2e dr. Leiden, Nederlandsche U. M.

Frankrijk

- Accidents* (Les) du travail et les maladies professionnelles. Edit. 1958. Coll. «Manuels de législation et de pratique sociale». — Edit. sociales françaises.
- Argenson J., Toujas G., Dutheil J.* — Règlement judiciaire et faillite. — Libr. techniques.
- Bernard R.* — Supplément au «Guide des candidats aux fonctions de juge de paix». — Libr. techniques.
- Durieux Ph. et Précigout A.* — Précis-formulaire des prêts indexés. — Libr. techniques.

Geouffre de la Pradelle P. de. — Annales de droit international médical. — La Pensée universitaire.

Graviers J. des. — Le Droit canonique. — Press. univ. de France.

- Lepointe G.* — Les Obligations en ancien droit français. — Montchrestien.
- Mazeaud H. et L. et Tunc A.* — Traité théorique et pratique de la responsabilité civile délictuelle et contractuelle. T. II, 5e édition refondue. — Montchrestien.
- Nowveau Code de la route 1958.* — Maubert.
- Pecquet J.* — Les Conflits avec la Sécurité sociale. Edit. sociales françaises.
- Plaisant R. et Lassier J.* — Les Ententes industrielles. (Formules). — Libr. techniques.
- Prieur R.* — Les Relations internes et externes de la Communauté européenne du charbon et de l'acier. — Montchrestien.
- Roussier M.* — Où trouver le texte des traités européens. — Minard.
- Rozier J.* — Supplément 1958 aux «Coopératives agricoles». — Libr. techniques.
- Simeon J.* — La Protection judiciaire de l'enfance délinquante. — Edit. de l'Epargne.
- Soubrier D.* — L'Interdépendance des obligations réciproques d'ordre personnel et d'ordre patrimonial issues du mariage. — Montchrestien.
- Soulet P.* — Hygiène, sécurité et médecine du Travail. — Edit. sociales françaises.
- Szlechter E.* — Tablettes juridiques de la Ire Dynastie de Babylone. — Sirey.
- Viard P.E.* — Lettres à François, étudiant en droit sur le thème des obligations en droit romain et dans l'ancien droit français. — Montchrestien.
- Vouin R. et Robino P.* — Droit privé civil et commercial. T.I. Introduction à l'étude du Droit privé. La Famille. Les Personnes. — Presses univ. de France.

Engeland

- Allsop P.* — Questions and Answers on Company Law. — Sweet & M.
- Archbold J.* — Pleading, Evidence and Practice in Criminal Cases. 33e t. — Sweet & M.
- Bixley W.* — The Guilty and the Innocent. — World Distrib.
- Brighthouse H.* — Wills. — Sweet & M.
- Brown Fr.* — Lighting Laws at a Glance. — Police Review.
- Busch F.* — Casebook of the Curious and True. — Arco.
- Cuthbert C.* — Science and the Detection of Crime. — Hutchinson.
- Deener D.* — The United States Attorneys General and International Law. — Nijhoff: Batsford.
- Fisher J.* — Torts. — Sweet & M.
- Frank J. & B.* — Not Guilty. — Gollancz.
- Gihl T.* — Legal Character and Sources of International Law. — Almavist.
- Gronfors K.* — Apportionment of Damages in the Swedish Law of Torts. — Almavist.
- Hanson A.* — Death Duties. 2nd Cum. Suppt. to 10e. H. — Sweet & M.
- Harvey C.* — The Advocate's Devil. — Stevens & Sons.
- Jackson R.* — The Machinery of Local Government. Macmillan.
- Johnson C.* — Game Laws Simplified. — Police Review.

- Johnson E.* — Family Law. — Sweet & M.
Jones Ken. — The F.B.I. in Action. — Muller.
Jones R. — The History of the Pembrokeshire Police Force. — Gwenlin Evans, Caernavon.
Morrish R. — Criminal Law and Police Investigation. — Police Review.
Napley D. — Law of Auctioneers' and Estate Agents' Commission. — Estates Gazette.
Plaidy J. — A Triptych of Poisoners. — Hale.
Rowan D. — Famous European Crimes. — Hamilton, Staff.
Sayles G. — Select Cases in the Court of King's Bench Under Edward II. — Selden Soc.: Quaritch.
Schmidt F. — Construction of Statutes. — Almvist.
Singh N. — Termination of Membership of International Organisations. — Stevens & Sons.
Thomas D. — Women Lawyers in the United States. — Bailey Bros.
Tolstoy D. — Divorce. — Sweet & M.
Trumbull W. — Materials on the Lawyer's Professional Responsibility. Baily Bros.
Williams G. — The Proof of Guilt: A Study of the English Criminal Trial. — Stevens & Sons.
Williams G. — The Sanctity of Life and the Criminal Law. — Faber.

Zwitsersland

- Amiri Ghaem Maghami A.M.* — Faute, risque et lien de causalité dans la responsabilité civile. Jur. diss. Genève 1953.
Arquint C. — Der Schutz des Slogans nach Marken-, Wettbewerbs- und Urheberrecht mit eingehender vergleichender Darstellung der Rechtslage in Deutschland, Frankreich, Holland und den U.S.A. Basel, Verlag für Recht und Ges. 1958.
Arx P. von. — Die Stellung des ausserehelichen Kindes im internationalen Privatrecht der Schweiz. Aarau, Keller, 1957.
Aubert M. — Les conflits de conventions collectives de travail. Jur. diss. Lausanne 1957.
Bader E. — Finanzkontrolle im Gemeindehaushalt. Referat... Wädenswil, Verband zürcher. Gemeindepräsidenten, E. Bader, 1953.
Barth H. — Schadenersatz bei nachträglicher Unmöglichkeit der Erfüllung unter dem Gesamtaspekt des Schadenersatzes infolge Vertragsverletzung. Diss. jur. Zürich 1957.
Batliner G. — Sicherungsbote und Amtsbefehl (die einstweilige Verfügung) nach liechtensteinischem Recht. Jur. diss. Fribourg, 1957.
Baumann M. — Das Versäumnisverfahren im summarischen Verfahren nach zürcherischem Zivilprozessrecht. Winterthur, Keller 1958.
Bürgi O. — Der Schutz des Gebrauchsmusters in der Schweiz. Zürich, Juris-Verlag 1957.
Demaurex C. — La nationalité des navires de mer. Etude de droit suisse. Jur. diss. Zürich 1958.
Dürer K. — Die Unterhaltskosten von Grundstücken im schweizerischen Steuerrecht. Bern, Verlag Bau und Boden, 1957.
Geiser R. — Ueber den Ausstand des Richters im schweizerischen Zivilprozessrecht. Jur. diss. Zürich 1957.
Graber J.P. — Histoire du notariat dans le canton de

Neuchâtel. Ses origines, son évolution, son organisation. Jur. diss. Zürich 1957.

- Haab C.* — Die Bedeutung des Art. 54 BV für die Frage des Eheschliessungsrechtes. Jur. diss. Basel 1957.
Hänzi R. — Die Stellung des Strafrichters zu fremdrechtlichen Vorfragen. Jur. diss. Fribourg 1957.
Hancken K. — Die Allgemeinverbindlicherklärung von Tarifverträgen in Deutschland und in der Schweiz. Jur. diss. Basel 1957.
Hoffmann M. — Das Verhältnis der Handels- und Gewerbefreiheit zur kantonalen Steuerhoheit. Jur. diss. Basel 1957.
Homburger H. — La revision du tarif douanier suisse. Zürich, Vorort des Schweizer. Handels- und Industrievereins, 1957.
Kamber R. — Das Zustellungswesen im schweizerischen Zivilprozess. Jur. diss. Zürich 1957.
Kappeler D. — Les réserves dans les traités internationaux. Jur. diss. Bern 1958.
Klaus W. — Die Vereinbarung in der schweizerischen Maschinen- und Metallindustrie (Friedensabkommen). Jur. diss. Basel 1957.
Kreibaum G. — Staat und Weltrechtsordnung. Jur. diss. Fribourg 1957.
Langenegger E. — Das Ehrenbürgerrecht. Jur. diss. Zürich 1957.
Lechleitner R. — Der Mensch zwischen Staat und Kirche. Jur. diss. Zürich 1957.
Lusser E. — Untersuchungen zum Gesamtarbeitsvertragsrecht. Jur. diss. Bern 1957.
Mayenfisch O. — La Clause attributive de juridiction et la clause arbitrale dans les contrats de vente à caractère international. Jur. diss. Fribourg 1957.
Morger H. — Die Prüfungspflicht der internen und externen Kontrollstelle im schweizerischen Aktienrecht. Jur. diss. Zürich 1957.
Müller E. — Die heutige Bedeutung der Schwurgerichte in der Schweiz. Jur. diss. Zürich 1957.
Perrin G. — L'agression contre la Législation de Roumanie à Berne et le fondement de la responsabilité internationale dans les délits d'omission. Paris, Pédone, 1957.
Rauch P. — Die Rechtswirkungen und der öffentliche Glaube der wichtigsten öffentlichen Register, insbesondere des Handelsregisters. Jur. diss. Basel 1957.
Reiff J. — Die aktienrechtliche Bedeutung der staatlichen Aufsicht über die Banken. Jur. diss. Zürich 1957.
Rivaz M. de. — L'obligation de versement à la Banque nationale suisse en droit de clearing. Jur. diss. Fribourg 1957.
Sarasin B.A. — Die Urheberrechte am Tonfilm. Jur. diss. Basel 1957.
Scherrer P. — Der Erwerb eigener Aktien. Die schweizerische Regelung unter besonderer Berücksichtigung des deutschen, italienischen und französischen Rechts. Jur. diss. Basel 1957.
Schnauffer-Bauer R. — Die Wahrung öffentlicher Interessen bei der gesetzlichen Regelung der Fabrik- und Handelsmarken. Thèse droit Neuchâtel 1957.
Siegrist K. — Probleme aus dem Gebiete der Real- exekution. Jur. diss. Zürich 1958.

Steiger H. — Gesetzliche Mindestlöhne. Bern, Haupt 1958.

Sutz R.A. — Der Immobilien Investment Trust in der Schweiz. Jur. diss. Zürich 1957.

Vogel J. — Die Aufsicht über die Gemeinden im Kanton Aargau. Jur. diss. Zürich 1957.

Weiss B. — Nichtigkeit, Anfechtbarkeit und Widerruf von Betreibungshandlungen. Jur. diss. Zürich 1957.

Wirth Chr. — Die obligatorische Unfallversicherung nach dem Landwirtschaftsgesetz vom 3 Oktober 1951. Bern, Stämpfli 1958.

Oostenrijk

Fritsch E. — Die Steuerverfahrensgesetze. Wien, Linde 1958.

Rechtslexikon. — Handbuch des österr. Rechtes f. die Praxis. Hrsg. v. F. Mautaschl, W. Schuppich u. F. Stägel unter Mitw. zahlr. Fachleute. — Wien, Hollinek 1957.

Duitsland

Ambrosius L. — Das Tarifrecht der Arbeiter im öffentlichen Dienst. Düsseldorf, Schwann 1958.

Ambrosius L. — Das Besoldungsrecht der Beamten in Nordrhein Westfalen. 2. Aufl. Nachtragsbd. — Düsseldorf, Schwann 1957.

Berié H. u. R. Miller. — Gemeinsamer Markt und Euratom. — Berlin, Verl. Neue Wirtschaftsbriefe 1957.

Bettermann K. — Kommentar zum Mieterschutzgesetz und seinen Nebengesetzen. — Tübingen, Mohr (Siebeck) 1957.

Brackmann K. — Handbuch der Sozialversicherung. — Bad Godesberg, Asgard-Verl. 1957.

Broggini G. — Iudex arbiterve. Prolegomena zum Officium d. röm. Privatrichters. — Köln, Böhlau 1957.

Dittmar R. — Ein Gesetzesvorschlag über «Das Mit-eigentum von Arbeitnehmern». — Königswinter /Rh., Sozialausschüsse d. Christl. Demokr. Arbeitnehmerschaft 1957.

Duttlinger R. u. Schmidt. — Musterbuch für Verträge — mit Vertragsrecht. — Mannheim, Schlüsselverl. Peschkes 1957.

Eckert J. — Sozialversicherungsgesetze. — München, Beck 1958.

Eckhardt W. — Einführung in die Rechtswissenschaft. 9-12 teilweise umgearb. Aufl. — Düsseldorf, Schwann 1957.

Etmer F. — AnVG. Angestelltenversicherungsgesetz. — München, R.S. Schulz.

Etmer F. — Handbuch für Sozialrichter. — München, R.S. Schulz 1957.

Grabendorff W. — Bundesbeamtengesetz in der Fassung vom 18. September 1957 mit Durchführungsverordnungen, Verwaltungsvorschriften und Richtlinien. 2. völlig überarb. Aufl. — München, Kommunal-schriften-Verl. Jehle 1958.

Habscheid W. u. Kl. Weyer. — Neues Familienrecht. — Bielefeld, Dt. Heimat-Verl. Gieseking 1957.

Harrasser A. — Das anthropologisch-erbbiologische Vaterschaftsgutachten. — Köln, Heymann 1957.

Hellmer J. — Systematik des bürgerlichen Rechts und angrenzender Gebiete. — Berlin, Duncker & Humblot 1958.

Jaeger E. — Konkursordnung mit Einführungsgesetzen. — Berlin, de Gruyter 1958.

Klebel E. — Probleme der bayerischen Verfassungsgeschichte. Frankfurt a. M.: Verl. Meindruck 1956.

Kurandt F. — Grundbuch und Liegenschaftskataster — Frankfurt a. M.: Verl. Mendruck 1956.

Löhr K. — Der Forderungseinzug. — Limburg/Lahn, Verl. Limburger Vereinsdruckerei 1957.

Möller. — Kommentar zum Versicherungsvertragsgesetz und zu den Allgemeinen Versicherungsbedingungen unter Einschluss des Versicherungsvermittlerrechtes. — Berlin, de Gruyter 1958.

Motzenbäcker R. — Die Rechtsvermutung im kanonischen Recht. — München, Zink in Komm. 1958.

Piller R. u. G. Hermann. — Justizverwaltungs-Vorschriften. — München, Beck 1957.

Repis C. u. L. Jung. — Theoretische und Praktische Daktyloskopie. — Ein Handbuch f. d. Sicherheitsdienst. — Stuttgart, Braumüller 1957.

Russe H. — Betriebsratswahlen, ihre Vorbereitung und Durchführung. — Königswinter/Rh. Sozialausschüsse d. Christl. Demokrat. Arbeitnehmerschaft 1957.

Saurwein G. — Gesetz über des Verwaltungsverfahren der Kriegsoferversorgung vom 2. Mai 1955 und seine Anwendung. — Essen, Haarfeld 1958.

Schmidhäuser E. — Gesinnungsmerkmale im Strafrecht. — Tübingen, Mohr (Siebeck) 1958.

Schmidt E. — Lehrkommentar zur Strafprozessordnung und zum Gerichtsverfassungsgesetz, T. 2. — Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht 1953-57.

Siebert W. — Das Arbeitsrecht in der Landwirtschaft. — Hannover, Schaper 1957.

Stadtmüller G. — Rechtsidee und Machtpolitik in der amerikanischen Geschichte. — München, Isar-Verl. 1957.

Thalheimer S. — Macht und Gerechtigkeit. Hamburg, Verl. d. Hamburger Steuer-u. Zoll-Nachrichten 1956.

Thieme H. — Die Ehescheidung Heinrichs VIII und die europäischen Universitäten. — Karlsruhe, C.F. Müller.

Thime P. — Grundbuch-Ordnung. — München, Beck 1958.

Trapp E. — Die Krieagsrechtliche Bedeutung der Nürnberger Urteile. — Düsseldorf, Tritsch 1957.

Trockel H. — Die Rechtswidrigkeit klinischer Sektionen. — Berlin, de Gruyter 1957.

Walcher K. u. A. Walcher. — Die Blutprobe im Vaterschaftsprozess. — Köln, Heymann 1957.

Welzel H. — Das deutsche Strafrecht. — Berlin, de Gruyter 1958.

Werner P. — Die Umsatzsteuer im Bankgewerbe. — Berlin, Verl. Neue Wirtschafts-Briefe 1956.

Wesener G. — Geschichte des Erbrechtes in Österreich seit der Rezeption. — Graz, Böhlau 1957.

Wieczorek B. — Zivilprozessordnung und Nebengesetze. — Berlin, de Gruyter 1957.

Wiefels J. — Bürgerliches Recht. Familienrecht, umgearb. Aufl. — Düsseldorf, Schwann 1958.

Zinkahn W. u. H. Leutz. — Luftschutzrecht. — München, Beck 1958.

BALIELEVEN

VOORZORGSKAS VOOR ADVOKATEN V.Z.W.

Verslag van de Raad van Beheer op de gewone algemene vergadering van 19 April 1958

1. Algemeen overzicht.

In de loop van het jaar 1957 heeft de Voorzorgskas voor Advokaten haar aanpassing aan de eisen van de wet van 30 juni 1956 op het pensioen der zelfstandigen voltooid.

1) Deze aanpassing heeft aanleiding gegeven tot veranderingen aan de Statuten welke goedgekeurd werden door de algemene vergaderingen van 11 oktober 1956 en 4 april 1957.

2) Deze aanpassing gaf anderzijds aanleiding tot een volledige splitsing van de boekhouding van de twee afdelingen van de Voorzorgskas voor Advokaten: de wettelijke afdeling en de konventionele afdeling.

2. Rekeningen en Budgetten.

Deze splitsing werd doorgevoerd overeenkomstig de richtlijnen van de wet van 30 juni 1956 en de uitvoeringsbesluiten en komt aldus voor de eerste maal voor in de rekeningen welke u ter goedkeuring worden voorgelegd.

De algemene vergadering van 4 mei 1957 had de goedkeuring van de rekeningen en budgetten voorbehouden haar zij eerst kontakt wenste op te nemen met de administratieve overheden aangaande de voorstelling van de rekeningen en van de rubrieken behorend tot de toepassing van de wet van 30 juni 1956 en had evenzo de ontlasting aan de beheerders voorbehouden tot na de definitieve voorstelling der rekeningen van het voorbije dienstjaar.

In werkelijkheid was deze maatregel, op enigszins overijld wijze gesuggereerd, niet gerechtvaardigd. De rekeningen van het dienstjaar 1956 mochten inderdaad nog niet gesplitst worden, daar de wet van 30 juni 1956 te dien opzichte slechts in werking trad vanaf 1 januari 1957 en het budgetontwerp voor 1957 geen afzonderlijke boekhoudingen mocht vereisen voor het wettelijk regime en voor het konventioneel regime, gezien de juiste onderrichtingen van het Ministerie van de Middenstand nog niet gekend waren.

Daarenboven liet de Minister van de Middenstand door zijn brief van 2 september 1957 aan de Kas weten dat niets zich verzette tegen de goedkeuring van het bilan op 31 december 1956.

Nadat de vergadering kennis genomen had van de winst- en verliesrekeningen en van de balans op 31 december 1957 alsook van het budget van 1958, zowel aangaande het wettelijk regime als het konventioneel regime, kan er vastgesteld worden dat de boekhoudkundige vooruitzichten van de Voorzorgskas bijzonder gunstig blijken.

Het verslag vermeldt dan verder het volgende:

Er waren 3.105 aangesloten bij de Kas op 31 december 1957. Er waren er 2.638 in 1953.

Hieruit blijkt dat de grote meerderheid der advocaten aangesloten is bij de Kas.

Zo men van de 3.105 aangesloten de 95 pleitbezorgers aftrekt, blijven toch nog 3.000 advocaten, op ongeveer 3.690 aangesloten bij de Kas, hetzij 84 %.

Deze vaststelling is werkelijk hoopgevend.

De diensten van de Kas hebben een lijst opgemaakt van de verdeling der aangesloten per geboortedatum en deze lijst is eveneens hoopgevend, want de verhouding der jongeren is hoger dan men had gevreesd.

Het aantal leden van de verschillende balies ziet er uit als volgt:

Balies	Aantal ingeschr. advokaten	Aantal aangesl. advokaten	Opmerkingen
Verbreking	14	14	
Antwerpen	399	359	12 pleitbezorgers
Aarlen	15	14	
Oudenaarde	38	29	
Brugge	142	130	
Brussel	1.268	950	23 » (8+15)
Charleroi	164	124	4 »
Kortrijk	97	79	4 »
Dinant	43	36	
Gent	266	232	10 »
Luik	387	351	14 »
Leuven	99	78	
Mechelen	57	43	
Hoei	33	27	
Bergen	126	107	6 »
Namen	79	64	3 »
Neufchateau	13	13	
Nijvel	47	40	
Dendermonde	94	85	3 »
Tongeren	39	34	3 »
Doornik	49	48	1 »
Turnhout	47	31	
Ieper	34	27	
Verviers	61	54	4 »
Veurne	16	11	
Hasselt	47	35	2 »
Marche	16	13	
	3.690	3.105	95 pleitbezorgers

De Raad van Beheer dringt aan opdat de gezaghebbers van de Orde aan de Kas onmiddellijk de aanduidingen zouden geven betreffende de toelatingen, ontslagen, enz. door middel van de formules hun met dat doel overhandigd.

Hij dringt eveneens aan opdat de jonge doctors in de rechten vanaf hun toelating tot de stage, zouden uitgenodigd worden hun aansluiting bij de Kas te onderschrijven.

3. Werking van wederzijdse hulp van de kas.

A. Zo de Kas wegens het uitblijven van de stortingen van zekere balies in 1956, een deel van de pensioenen, verschuldigd aan de leden van deze Balies, heeft moeten vastzetten, dan is de dienst van de pensioenen voor het ogenblik volledig in orde.

De Kas heeft tijdens het dienstjaar 1957 een som van 3.674.433 fr. vereffend voor pensioenen.

Deze som werd gestort en aan 25 weduwen van gepensioneerde advocaten.

B. De geldelijke steun en vergoedingen toegekend in 1957 (hetzij wegens gezondheidsredenen aan niet-gepensioneerde advocaten, hetzij aan de weduwen van niet-gepensioneerde advocaten) beliepen 428.896 fr.

25 niet-gepensioneerde advocaten en weduwen van niet-gepensioneerde advocaten hebben ervan genoten.

Er valt op te merken dat het budget voor geldelijke steun 250.000 fr. bedroeg in 1956.

De sommen in 1956 hiervoor betaald beliepen 392.332 fr.

Het budget voor 1957 voorzagt een uitgave van 400.000 fr.

De werkelijke uitgaven bereikten 428.896 fr.

Het budget voor 1958 voorziet 430.000 fr.

Hier willen wij herinneren aan het feit dat de Kas aan de weduwen van vroegtijdig overleden advocaten een veranderlijk pensioen betaalt, bepaald volgens de voorstellen van de overheden van de Orde waartoe zij behoorden en dat de Kas eveneens geldelijke steun geeft aan de advocaten door ziekte getroffen en onbekwaam hun beroepsactiviteiten voort te zetten.

Opdat de Kas volledig haar rol van wederzijdse hulp zou kunnen vervullen is het van belang dat de Raad van Beheer ingelicht wordt over de toestanden welke haar tussenkomst vergen.

4. Belegging van het fonds van de kas.

De Beheerraad vervolgt zijn voorzichtige politiek bij het beleggen van de gelden.

De beleggingen in Staatsfondsen werden speciaal bestemd voor de wettelijke afdeling van zijn activiteit, terwijl de hypothecaire beleggingen bestemd werden voor de vorming van de reserves van de konventionele sektor.

Het betreft hier beleggingen van eerste rang, samen met een levensverzekeringskontraakt, aflosbaar door vaste jaarlijkse afbetalingen, zonder dat de schuldverdring 60 % van de waarde van het pand bij verplichte verkoop te boven gaat. De verhouding wordt snel herleid door de jaarlijkse aflossingen.

De intrest op het ogenblik gevraagd bedraagt 6 %.

Het aantal leningen op heden toegestaan bedraagt juist 100 voor een totaal bedrag van 28.235.000 fr.

Praktisch gaf de betaling van de intresten geen aanleiding tot moeilijkheden.

Eén enkele belegging gaf aanleiding tot werkelijke moeilijkheden, wegens niet-betaling. De Raad van Beheer is er in geslaagd deze toestand te vereffenen zonder enig verlies, door zijn schuldverdring voor de integrale waarde. (600.000 fr.) af te staan aan een organisme dat de mogelijkheid tot valorisatie van het pand bezat.

* * *

De zitting werd geopend onder voorzitterschap van de Heer Stafhouder Boelens die in de vergadering van de Raad van Beheer van 23 maart ll. op zijn verzoek werd vervangen als voorzitter van de Beheerraad door de Heer Stafhouder Lambert der balie van Luik.

De Heer Stafhouder Boelens had vorig jaar de wens uitgedrukt ontlast te worden van zijn functie, maar de Beheerraad had er met eenparigheid op aangedrongen dat de vereniging verder zou kunnen blijven genieten van zijn gezag, vooral daar de aanpassing van de kas aan het regime van de wet op het pensioen der onafhankelijke arbeiders gaande was.

Thans, nu deze moeilijke kaap omzeild is geworden en deze aanpassing is geschied, heeft de Raad van Beheer zich neergelegd bij de dwingende gezondheidsredenen die door Mr Boelens worden aangehaald en heeft de Raad zijn verzoek ingewilligd ontlast te worden van het voorzitterschap, terwijl hij als beheerder van de Raad zal blijven deel uitmaken. In een gevoel van eenparige genegenheid heeft de Raad van Beheer aan Mr Boelens zijn dank uitgedrukt voor de uitzonderlijke diensten welke hij de vereniging heeft bewezen in soms zeer moeilijke omstandigheden door haar zonder enige beperking de hulp te verzekeren van zijn raad en de aanmoediging van zijn optimisme.

Het is met dezelfde eenparigheid dat de Raad van Beheer tot het voorzitterschap Mr Lambert, oud-stafhouder der balie van Luik, heeft geroepen. Door deze verkiezing is het minder de bedoeling geweest van de Raad van Beheer de traditie te handhaven van de achtereenvolgende voorzitterschappen van Brussel, van de Vlaamse en van de Waalse streek, dan de uitzonderlijke verdiensten te erkennen van de Heer Stafhouder Lambert en vooral de krachtdadigheid en het helder doorzicht met dewelke hij de actie van de Raad van Beheer heeft gesteund op ogenblikken waarop zekere onbeslistheden de toekomst van de Voorzorgskas in gevaar brachten.

Bij het openen van de algemene vergadering van 19 april heeft de Heer Stafhouder Boelens het ontstaan en de aanvaarding van de Voorzorgskas in herinnering gebracht en de verdiensten in het licht gesteld van degenen die er aan hebben medegewerkt.

De aanwezigen hebben niet nagelaten in de aller-eerste plaats in deze lof hem te betrekken die hem uitsprak.

De Heer Stafhouder Lambert dankte zijn collega's van de Raad van Beheer voor het vertrouwen dat hem de gelegenheid gaf voor de eerste maal de algemene vergadering voor te zitten; hij verzekerde de hoge taak, die hem was opgedragen, te zullen vervullen met krachtdadigheid en vlijt en waar hij de medewerking van al de aanwezigen vroeg waren de toejuichingen, die hem te beurt vielen, de beste belofte voor een gelukkig voorzitterschap.

R.v.R.

VLAAMSE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

Pleitoeffening

Op vrijdag 25 april heeft de Vlaamse Conferentie bij de Balie te Antwerpen een alleszins gewaagd experiment gedaan.

In aanwezigheid van de Heer Stafhouder Biltris, de Minister van Justitie Lilar, Generaal Bouhon, Gouverneur Declerck, de Heer Van Hal, voorzitter der Rechtbank van eerste Aanleg, talrijke magistraten en advocaten werd, met Motley's roman « Klop maar op 'n Deur », als argument, een zitting van het Assisenhof gehouden, waarbij als beschuldigde optrad de hoofdfiguur uit gezegde roman, Nick Romano, vertolkt door de beroemde acteur Julien Schoenaerts. De getuigen, Mr. Arnold Van Gelder en Pieter Heurterre, het Openbaar Ministerie, Mr. Jos. Van Goethem en de verdediging Mr. Werner Lens, waren allen laureaten van de Herman De Jong-welsprekendheidswedstrijd.

Als deskundige trad op Dr Andersen, met de bedoeling de psychologische problemen in verband met de jeugdige misdadiger Nick Romano, te ontleden en kenbaar te maken.

Reeds meerdere malen werden dergelijke processen in de activiteit van Conferenties bij de balie ingelast.

Gans origineel en nieuw was echter thans het feit dat in het openbaar plaats greep de beraadslaging van de jury, samengesteld als volgt: Herman Teirlinck, Hugo Claus, Marcel Coole, Johan Daisne, Gerard Walschap, Gaston Burssens, Frans Van Isacker, Ivo Michiels en Willy Vaerewyck.

Het Hof zelf was samengesteld uit drie bestuursleden van de Vlaamse Conferentie: voorzitter Willy Cale-

waert, bijzitters Willy Van Nieuwerburg en Edgard Boonen.

De bedoeling was dus contact te brengen tussen meerdere Vlaamse culturele milieus: balie, literatuur en schouwburg.

De belangstelling voor dit experiment was overweldigend. Wellicht is het nooit gebeurd dat de Vlaamse Conferentie zeer veel aanvragen diende te weigeren.

Er was zéér grote belangstelling voor de ondervraging van de beschuldigde, voor de getuigenissen van de onderzoeksrechter, Mr. Arnold Van Gelder, voor de deskundige uiteenzetting van Dr Andersen en voor de moraliteitsgetuigenis van Mr. Heurterre, die de figuur van Grant Holloway belichtte.

De belangstelling was zó groot dat zelfs getuigen, opnieuw opgeroepen, geconfronteerd werden en dienden te antwoorden op vragen door gezworven gesteld.

In een zéér beheerst en zeer efficiënt rekwisitorium, verzorgd naar stijl en inhoud, vroeg het Openbaar Ministerie (Mr. Jos. Van Goethem) aan de leden der jury de schuld vast te stellen.

In een sierlijke taal, een voldragen stijl en een naar de vorm perfect pleidooi trachtte de verdediging (Mr. Werner Lens) de vrijspraak te bekomen.

Wanneer dan het onderzoek ter zitting — niet zonder enkele incidenten — besloten werd en de beschuldigde terug buiten geleid begon de beraadslaging door de jury. Onze auteurs, die reeds tijdens de zitting herhaaldelijk tussenbeide kwamen, delibereerden over schuld en straf.

Hier ontbrak wel iets. Men kon verwachten dat een jury, samengesteld uit auteurs, dus mensen die uiteraard zich bezinnen over sociale en psychologische problemen, buiten en boven de figuur van de beschuldigde het probleem van de jeugdcriminaliteit zouden aansnijden. Wellicht ontbrak de tijd, want de gezworven beperkten zich tot opmerkingen over het hun voorgelegde geval zelf. Zij wisten daarbij in enige zinnen telkens kernachtig hun mening samen te vatten.

Allen gaven zij — zowel wat schuld als strafmaat betreft — hun oordeel te kennen.

Nick Romano werd schuldig bevonden, doch de straf werd op het minimum gebracht: 3 jaar gevangenis.

Bij onze dichters en schrijvers had het hart en het gemoed meer belang bij het treffen ener beslissing dan de koude rede.

Het geheel groeide uit tot een keurige Vlaamse manifestatie, waarover heel wat werd nagepraat.

Wellicht vonden sommige gezworven hier enige stof voor een verdere letterkundige schepping.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift van de Vrederechters: n° 3 - maart 1958:

Necrologie Fernand David. — A.V.W., Bibliographie.

De Gemeente: n° 90 - april 1958:

C. Deschamps, De berekening van de termijn voor de nietigverklaring van de besluiten van de gemeenteverheer (artikelen 86 en 87 van de gemeentewet). — R. Dereymaeker, Oorsprong en aanwending van de financiële middelen der gemeenten. Enkele wenselijke hervormingen inzake voorstelling der begrotingen. — G. Viseur, Charleroi nodigt U uit... — L. Garré, De zaakgewijze ordening der archiefstukken.

Advocatenblad: n° 4 - 15 april 1958:

Jhr Mr. J.H. de Brauw, Jhr Mr. E.C.U. van Doorn †. — Mej. Mr. M.A. Suyling, Een Europese orde van advocaten? — Prof. Mr. W.J.I. van Wijnen, Acceptatie van het aanbod bij onteigening. — Mr. J. Verlooy, Snel recht in arbeidszaken geremd door de raadslieden? — Mr. A. Mout, « Mon crime ». — Jhr Mr. A.F. de Savornin Lohman, 20 jaar Haagse jonge balie.

Arbitrale Rechtspraak: n° 448 - april 1958:

Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad: afl. 18 - 3 mei 1958:

Mr. M.V. Polak, Het Amerikaanse Bloedproefarrest. — Mr. P.H.M. Hoogenbergh, Het modernste procesrecht. — Mr. W.J.Th. Bosselaers, Een dubieuze diefstal-constructie.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie: n° 4536 - 3 mei 1958:

Y.D.C. van Duyn, Herkapitulatie (II, slot). — H.N.J. Kuijer, Puzzels. — Mr. A.G. Lubbers, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Bewijsrecht (I).

Rechtsgeleerd magazijn Themis: afl. 2 - 1958:

Prof. Mr. W.F. Prins, Verkenningen in het grensgebied van bestuursrecht en strafrecht. — Mr. P. Zonderland, De toelating van privaatrechtelijke organisaties bij de vervulling van publiekrechtelijke taken.

Journal des Tribunaux: n° 4192 - 4 mai 1958:

Henri Desbois, La loi française du 11 mars 1957 relative à la propriété littéraire et artistique.

Revue de Droit Pénal et de Criminologie: n° 7 - avril 1958:

P. Cornil, La répression des Infractions dites involontaires. — R. Marchand - M. Massion - Verniory, La Probation préjudiciaire (L'Expérience du Parquet de Bruxelles). — De Waele - Van Welkenhuyzen - Verséle, Quelques indications de politique criminelle en matière d'alcoolisme.

Recueil Général de l'Enregistrement et du Notariat: mai 1958:

Projet de loi modifiant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, le Code des droits de succession et le Code des droits de timbre.

Recueil Dalloz: 16° cahier - 30 avril 1958:

Pierre Huguet, Chronique législative (2 janvier - 20 février 1958).

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad